

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 25— Din
za inozemstvo 40—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 4 in 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barbarska ul. 12
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.812.

Ljubljana, 28. januarja.

«Slovenec» in politika njegovi poslanci in kakor Kolumbovo jajce. Dokler imajo sami moč in pravo, da bi razna perca in nupa vprašanja uredili in svojim volilcem pokazali, da jim tuji drugace poznajo, kakor pa samo to pri njih volilnih krogih, takrat morajo in se gospodje volijo iz Beograda v Ljubljano in zopet nazaj — in nikdar niso karistični ne prinesejo s seboj. Samoolge želje imajo in mislijo, da je to za njihovega slovenskega volilca dovolj. Kakor hitro pa kdo drugi pokaže, da se z drugimi zavema svojimi dolžnostmi in nujnim vprašanjem, kakor pa drugi, zlasti dr. Žerjav, stoji le svojo dolžnost in nikar ne «mudosti». Ne povedo pa, da sami ne store ne svojih proklamiranih dolžnosti in ne imenitnih dejanj. — Nujno časa za take stvari, pa saj tuji potrebuje ni, ker pač mislijo, da so njih volilci itak sami backi, ki so suženjsko vani in poslušni, vsceno ako jim glasni ni pa z učenju po njih volilci. Zato se nikar ne bne in izvolitve posvečajo raje komunističnim zasledam poslom.

Mi smo zanje uničevali že celo vrsto takih slučajev, danes naj uoda mo se posebno karakterističen primer, ki kaže izrazito mednarodno obsedeno in čepajo. Bivši minister Dušan je prototip ljudske škodljivca. Kar koli je prijel, vse je izleklo na škodo in v nesrečo slovenski ljudi. Za naj bolj poroca vprašanja našega človeka je pa kazal naravnost očitno inolen co, tako je bil tudi v našem v čas ureduju. Druginske doklade železničarjem nezgodnim reventikom. Da to svojo zaspanost in nezmožnost pokrije z neproizvedenimi plačili, pozabljena in oopustjena in da v svojo veliko malno lovi kroglice reventikov - železničarjev, uahna po dru. Žerjavu in mu strasno zameri, da se je njegovi marj. v. pozornosti in sarai posrečno uredili druginske doklade ostanu nezgodnim reventikom. Klerikalci so tudi, ali teh doklad niso deležni tudi železničarji, kakor se na drugi strani zopet jeze, da so jih deležni drugi reventiki, zlasti ruožarji. Oni ne privoščijo nikomur ničesar. Ljubosumnost razjeda njih levo nočanje. Taje vidjo, da tance ne doji nicesar, ako ne pade od njhove mize. Da pa od njihove mize ne padejo niti orodnine, vanjo na vseh koncih in krajih. Samo jezik mole preko roba.

Kakor znano, izvaja zavarovanje prometnega oobla uprava fondov pri prometnem ministru. Tozadevna naredba je izšla se v avgustu 1922, to tej naredbi ima uprava fondov prevzeti tudi stare rentnike in sarbeti za zvanje nja rent. Osrednji urad za to ni pristojen in tudi za to ne dobiva nikakih dokladov. To spada v dolžnost prometnega ministra, ki je bil politican, da bi to vprašanje uredil na isti način, kakor ga je za svoj delokrog uredil Osrednji urad v Zagrebu. Osrednji urad je to važno stvar uredil ne na izčipativno klerikalcev — poslancev, ampak na inicijativno neposlance drja. Žerjava in demokratske stranke, kar je stori dr. Žerjav, bi mogli storiti tudi klerikalci, zlasti oni, ki mi-lijo, da imajo patent na delavsko skrbstvo. Tega pa niso storili. Zakaj sedaj ta jeza na one, ki so pravzaprav vršili le vaše dolžnosti?

V času, ko je bilo vprašanje draginjskih doklad na dnevnem redu pri Osrednjem uradu, bi se gospod prof. Sušnik mogli spomniti tudi na železničarje - rentnike in ne misliti samo na «šine» in «zarade». Ako bi gosp. Sušnik «korupcije» ne preganjali samo s korupcijami, bi danes železničarski rentniki istotako mogli dobivati draginjske doklade in mi bi gospodu Sušniku in SLS prav nič ne zamerili, ako bi danes v času volilnih kroglic s posebnimi dopisi železničarje obveščali, da so jim oni preskrbeli toliko in toliko draginjskih doklad. Železničarji bi jim bili pač hvaležni in bi jih morali zopet voliti. Tako pa so po zaslugi lenih in nezmožnih Sušnikov tudi rentniki železnice ostali na cedilu — dokler se zopet dru. Žerjavu ne posreči tudi to njihovo vprašanje urediti. Zato pa železničarji danes kakor en mož pletejo korobač, da z njim iz slovenskega svetlišča izženejo vse klerikalne objobarje in nezmožne izkoriševalce slovenskega ljudstva.

NASLEDNIK TROCKEGA.

Kodanj, 28. januarja. v. Za čefa vrhovnega vojnega sveta in za naslednika Trockega je bil imenovan Frundze, za poveljnika voznega brodovja pa bivši marski pomočnik Zof.

Papeževa obsodba klerikalnega časopisja

Senzacionalen članek papeškega službenega glasila proti zlorabi vere in zločinskem preziranju krščanske pravičnosti in ljubezni v klerikalnem časopisju. — Skof Jeglič bo interniran v samostanu?

Rim, 28. januarja. a. Z ozirom na intervencijo jugoslovenske vlade radi zlorabe vere in cerkve s strani katoliške duhovščine in njenega liuskanja proti narodni in državni misli so bili te dni predloženi Sveti Stoli tudi dokazi o zločinskem rovarstvu tzv. katoliškega časopisja v Jugoslaviji. Med glavnimi dokazi se nahajajo posamezne številke obeh listov ljubljanskega škola «Domoljuba» in «Slovenca». Predloženi članki in notice so napravili v Vatikanu porazen vtis. Papež, ki se vsled ostre akcije Herriotove vlade in energične kampanje za takojšno ločitev države od cerkve na Češkem, čuti zelo vznemirjenega, je izrazil svojo odločno voljo, da se katoliška cerkev v sedanjih za njo jako težavnih časih nikakor ne sme postaviti v neprijateljsko razmerje napram Jugoslaviji. V smislu tega papeževga stališča so dobili vatičanski uradi nalog za nadaljne ukrepe. Sveta Stolica je obveščena, da je bil «Domoljub» medtem ustavljen, kar ona tudi s stališča cerkvene politike in krščanske morale popolnoma odobruva.

Da bi se pokazalo korektno stališče Vatikana ter izrazila očita graja nad pisavo klerikalnih listov je po papeževi odredbi danes objavil službeni papeški organ «Osservatore Romano» senzacionalen članek o dolžnostih tzv. katoliškega časopisja, ki vzbuja v političnih krogih največjo pozornost. V znanem prelinjenem tonu vatičanske diplomacije odklanja «Osservatore Romano» predvsem tezo slovenskih klerikalcev, da bi katoliški smeli biti organizirani samo v klerikalni stranki. V drugem delu pa papeško glasilu napostreže obsola politično gonjo slovenskega klerikalnega časopisja ter resno poziva odgovorne škole, naj krenejo na pot resnice, pravice in krščanske ljubezni. Članek «O. R.» je objavljen pod naslovom «Katoliško časopisje» ter se glasi:

«Kakor je pač jasno, da se more vsak

Radičev načrt za razbitje Jugoslavije

URADNA OBJAVA RADIČEVEGA POROČILA SOVJETOM, KAKO S SILO RAZBITI JUGOSLOVENSKO DRŽAVO.

Beograd, 28. januarja. p. Ministrstvo za notranje stvari je objavilo uocjo zelo važen dokument, ki nosi naslov «Korupcija HRSS za pridobitev oblasti». To je poglavje iz referata, katerega je Radić izročil sovjedom v Moskvi in katerega originalni koncept so, kakor znano, našli pri Radiću v žepu, ko je bil aretiran. Vsebinska tega načrta je sledeča:

«Ko je HRSS 28. novembra 1920. dobila večino, so se njeni voditelji resno začeli pripravljati za pridobitev oblasti na Hrvaškem v nastopnih slučajih: «Ako v Beogradu z amorom kralja izbruhne takozvana dvorna revolucija, ako beograjski ministaristi radi tega, ker ne bi bilo večine v parlamentu, ali iz kakršnegakoli drugega razloga proglasijo raja-ko diktaturo, ako vladodržci izvrše taka zvano amputacija, ako odsekajo Hrvaško o današnje Jugoslavije ter jo prepustijo v razdelitev Italiji in Madžarski».

«Centralni odbor HRSS. je razpravljal o prevzeti oblasti tudi za ta slučaj, ako bi se parlamentarne volitve na Hrvaškem izvedle nasilno in vsled tega ne bi bile izraz svobodne narodne volje. Vsi ti slučaji so se podrobno pretrčali v vseh krajevnih organizacijah HRSS, ter so se pri njih us. anovile manjše organizacije mladih borcev za borbo proti fašizmu (menda «Orjunji» op. por.) ter proti odredi bivših vojakov za h. ro proti fan- darmeriji in v slučaju potreb proti oblatvom. Oddelki mladih borcev štejejo okoli 20 članov ter se vsaki organizirani, kakor pevska in tamburaška društva. Pravi borbeni odredi imajo po približno 200 članov ter jim načeljuje bivši avstro-ogrski podčastniki, ki so bili več let v vojni in so dokazali, da so sposobni v slučaju potrebe delati popolnoma samostojno. Javno se te sekcije imenujejo oddelki za zaščito svobodnih volitev. Na Hrvaškem so v vsaki podrejeni politični organizaciji HRSS. te borbene organizacije izvedene v podrobnosti. V Dalmaciji so se alične popolne organizacije začele izvajati pred pol letom ter so te dovršene. Tudi v Bosni in Hercegovini so te borbene organizacije v nekaterih krajih že izvedene, posebno v onih, ki mejijo na Hrvaško in kjer ni niti enega procenta Srbov».

«Beograjski vladodržci o tem nimajo niti najmanjšega pojma ter se čudijo, kako se je seljaško prebivalstvo nehala hali na same nacionalistov nece cele fandar-

katolik kot državljani vpisati v katerikoli stranko, ki v svojih načelih, sredstvih in ciljih ne nasprotuje katoliški morali, je ravno tako razumljivo, da morejo politične skupine, katere tvorijo katoliški, ineti svoja glasila za obrambo in propagando.

Toda prav iz različenja strank, ki jih tvorijo državljani katoliški, in iz njihovega izražanja potom časopisja jasno izhaja zapovedujoča dolžnost, da ne omadežujejo slavnega imena katoliškega in neomadeževane zastave katoliške z oostrostjo in strankarsko mržnjo.

Katoliško časopisje je za nas tisto, ki izven strank ter njihovih razprtij in bojov dan za dnevom razširja katoliško resnico in sledeč jasnemu vzgledu najvišjih oblasti deluje na osterbitvi krščanskega programa v državi. Ta brezdvomno privilegirani položaj mu dovoljuje, da more, ker je prosto strankarskega duha in strankarske tendence, z avtoriteto in ugledom proglašati za resnico in braniti pravico proti vsakomur. Vse ostalo časopisje, ki posveča, dasi ravno hraneč krščansko resnico, svoje delovanje propagandi za to ali ono stranko, pa ima na sebi težko odgovornost, katere ne obstoja samo v tem, da se ne smeje posebnim vidiki, ki so lastni pristajem kake stranke, pomešavati z izražanjem cerkve in katoliškega delovanja, ki sta nad vsemi in izven vseh strank, temveč tudi v tem, da morajo v boju in političnem zadržanju imeti vedno pred očmi najvišjo zapoved pravičnosti in ljubezni ter da ne smejo prezirati zapovedi modre pravičnosti».

Rim, 28. januarja. a. Radić se v podučnih vatičanskih krogih zadržuje smatra Sv. Stolica, da sedanjí ljubljanski škola svoj težki nalogi ni več dorastel. Ručno se, da bo papež čim bo zaključena preiskava, ki se sedaj vrši, odredil interniranje dra Jegliča v kakem samostanu v Italiji.

marije in vojke. Kadar se pojavi orožništvo v verjen številu, ali kadar koraka vojaka v večjih odredih skozi sela, jih seljaško prebivalstvo srj jema z neprestanimi vzkliki: «Živela seljaška republika». To v kratkem označuje ves njihov program ter je posebno važno, da se ti vzkliki čujejo zelo pogosto tudi med vojaki».

«Proglasitev republike teoretično ne pomeni nič, treba je dobiti oblast faktično v roke. To pa je jako težko iz mnogih razlogov. V Srbiji je seljaški narod precej pasiven ter so vsi volilci, ki ne grejo na volitve mnogo bližji republikanem kakor monarhistom in razbojniški vladi, vendar so to mrtve duše, na katere se ne sme računati».

Nato Radić razpravlja o razpoloženju srbskega seljstva in prihaja do zaključka, da ni računati na njegovo pomoč. Zatreke so tudi za to jako velike, ker Hrvati in Slovenci služijo v vojski na mejí Albanije, Grčije ali Bolgarske, kjer so vedno pomešani s S. bi.

Radić končno poroča o protidržavni propagandi med Srbi ter pravi: «Kjer je srbsko seljstvo v večini pišmeno in sploh kulturno, kakor na pr. v Sremu in v Vojvodini, se dela z uspehom ter so se v vsem uspehi že dosegli. Zato pa je v Bosni in Hercegovini, na mejah Hrvaške, kakor tudi na mejah Dalmacije srbsko prebivalstvo tako zaostalo, da se udeja vplivu fašalističnih popov in učiteljev».

Poskus obnove

„Slobodnega doma“

Zagreb, 28. januarja. n. Danes je bivši poslanec HRSS. Rudolf Herceg izdal številko «Slobodnega Doma», češ da je prepoved lista ukinjena. Policija pa je list zaplenila pri kolporterjih in v trafikah. Popoldne je policija izvršila hišno preiskavo v stanovanju Rudolfa Hercega, pri katerem pa niso našli drugega materiala kakor velike slike Franca Jožeta.

V zaplenjeni številki «Slobodnega Doma» so v glavnem popisi vseh hrvaških narodnih republikanskih kandidatov. Proglašajo se tam kandidaturi Mate Spiljanja za tuzlansko okrožje in kandidatura Grge Petrovića za šibenjski okraj kot izdajniška, za kateri noben hrvaški republikanec ne sme glasovati.

Nemčija res ponuja garancijski pakt

NAVODILA NEMŠKIM POSLANIKOM. — V ZAMENO ZAITEVA NEMČIJA TAKOJŠNJO EVAKUACIJO KOELNSKE CONE.

London, 28. januarja. s. Berlinski poročevalec lista «Daily Express» poroča, da je doznal iz zanesljivega vira, da je nemška državna vlada pooblastila svoje verposlanike in poslanike v prestolnicah zaveznikov, naj podajo nastojno izjavo. Nemčija je pripravljena skleniti z zavezniki garancijski pakt, ako bi bila sstanta pripravljena čimprej izprazniti kölnsko cono.

Pariz, 28. januarja. s. «Matin» poroča k govorici, da namerava vlada predlagati Nemčiji garancijski pakt, da bo ta predlog stavljen v kratkem. Navaja se celo prihodnji četrtik kot ter. Predlog se bo stavil v obliki diplomatske demarše, ki bo v zvezi z vprašanjem izpraznitve kölnske cone.

Herriot o svoji zunanji politiki

POMEMBEN GOVOR V PARLAMENTU. — PRIZNANJE VOJNIH DOLGOV, FRANCIJA IN RUSIJA.

Pariz, 28. januarja. a. Na današnji seji zbornice je imel ministrski predsednik Herriot daljši govor o zunanjenpolitičnem položaju. Govoril je najprej o ženevskem protokolu, ki se mora smatrati kot zmaga Francije, ker so se upoštevali vsi predlogi francoskih vojskih izvedencev. Naravno je, da bo ženevski protokol šele takrat stopil v veljavo, ko se bo dosegel dogovor glede omejitve oboroževanja.

Kar se tiče vojnih dolgov, je izjavil Herriot sledeče, da Francija svojih vojnih dolgov ne zanika. Zavezniki pa ne

morejo zanikati, da bi nastale precejšnje težkoče, ako bi prisilili Francijo plačati v gotovini vse svoje vojne dolgove.

O Rusiji je izjavil Herriot, da ne sme ostati še dolgo časa izven skupnosti evropskih narodov. Mir bo le tedaj končno veljaven, ako se upošteva tudi ta veliki narod, ki ga Francija slejkoprej občuduje. Francija priznava, da ji je Rusija napravila velike usluge in to je tudi eden izmed vzrokov, zakaj želi Francija vzpostaviti zveze z njo. Zahteva pa, da bo dobra volja obojestranska.

Minister prosvete o beograjski demonstraciji

Beograd, 28. januarja. p. Povodom incidenta na proslavi Sv. Save na beograjski univerzi je minister prosvete Prišević, ljubezljivo dal za «Jutro» nastopno izjavo: Peščica študentov komunistov, s katero se identificirajo nekateri davidovičevci, je priredila proti meni demonstracijo, ki pa je bila takoj udušena. Neki beograjski list smatra, da ta dogodok slabi moj položaj. Čudim se, kako more ta list biti tako naiven, da ne vidi, da se samo utrjuje pozicija onih v tej državi proti katerim demonstrirajo komunisti. Kdo so sedaj bili demonstranti se bo lahko ugotovilo ter upam, da bodo vseučilišne oblasti našle krivce ter jih kaznovali po zaslugi. Značilno je, da so ti študenti bili pripušeni na galerijo, dasti so to bili isti elementi, ki so provocirali prošle incidente na univerzi. Znano je da so prišli na galerijo brez vstopnice, dasti je vseučiliška oblast predpostavljala in bila obveščena, da bo prišlo do incidenta. Lausko kto, ko je bilo gotovo, da ne bo prišlo do incidenta, ni nihče brez vstopnice mogel priti na svečanost. Ko se bo preiskava vsa stvar, se bo videlo, da se je teh demonstracij udeležilo samopar študentov komunistov in nekateri davidovičevci, ki se družijo s komunisti. Ponamam se s tem, da destruktivni elementi gledajo v meni tolikega protivnika. Seveda me nobeni napadi ne bodo omajali v vršenju moje dolžnosti. Zadovoljen sem, da me spoštuje tisočji naroda. V dogodku na univerzi ni nobene neprilike za mene. Vseled nica more trpeti samo duher glas naše univerze, ne pa moj. Upam pa, da se bodo s hitro preiskavo in s primernimi kaznimi spoznali krivci ter da se bo dalo zadoščenje žalitvi časti univerze.

Izjave nemškega poslanika

Povodom incidenta s posl. Kraftom.

Beograd, 28. januarja. p. Povodom napada na bivšega nemškega poslanca Krafta (katerega poškolbe v ostalem niso tako nevarne, kakor se je zdelo), je bila razširjena vest, da je nemški poslanik Olshausen izvršil v tej stvari v imenu Nemčije diplomatsko intervencijo. Nemški poslanik je danes posetil pomočnika zunanjega ministra dr. Markovića in se z njim dalje časa razgovarjal. Po tej konferenci je poslanik izjavil vašemu dopisniku, da so vse stvari o njegovu intervenciji imenom nemške vlade kakor tudi v njegovem lastnem imenu popolnoma izmisljene. Radi dr. Krafta ni interveniral niti uradno niti privatno. Popolnoma izmisljena je tudi vest da bi postal kako pimo rektorju beograjske univerze. Niti slučaj dr. Krafta niti svetovsavska proslava na univerzi ne more imeti nobenih posledic, še manj na diplomatski konflikt z Nemčijo. Izjava poslanika Olshausna je napravila v diplomatskih krogih najboljši utis.

Istovčasno je izdal šef oddelka za štampovništvo za zunanje zadeve slovesni komuniké: «Nemški poslanik pl. Olshausen izjavlja, da sta bila njegova odsotnost na univerzi povodom svetovsavske proslave in njegov poset pri zunanjem ministru o priliki napada na dr. Krafta popolnoma navašeno tolmachen. Nemški poslanik niti trenutek ni imel namena, vmešavati se v naše notranje razmere. Njegov poset pri dr. Ninkiču je bil čisto humanitarnega značaja».

Minister Žerjav v Krškem

Krsko, 28. januarja. k. Denes dopoldne se je pripeljal v Krško minister za žumo in rudnike dr. Žerjav v spremlju vel. župana dr. Ehtia. Na kolodvoru so ga pozdravili zastopniki občine z županom g. Pfeilerjem na čelu. Minister se je podal nato na okroglo glavarstvo, kjer je od 10. do 12. sprejemal deputacije iz celega okraja, ki so mu predložile razne krajevne želje in potrebe. Ob 2. se je vršil banke, katerega so se skoro polnoštevilno udeležili tudi vsi župani iz krškega okraja, med njimi tudi zelo mnogo priselav SLS.

Popoldne se je udeležil dr. Žerjav shoda, ki ga je priredil v Krškem Narodni blok. Minister je na shodu razvil program Narodnega bloka.

Nemški akademiki proti Jugoslovenom

Građec, 28. januarja. a. Nocoj so jugoslov. akademiki nameravali prirediti v hotelu «Zum Wilden Mann» svetovsavske svečanost. Za prireditev je bila kakor običajno naznanjena v avli vseučilišča ter tudi pri policiji. Z ozirom na dogodke v Vojvodini pa je nemško dijaštvo hotelo prirediti protidemonstracijo. Policija je odredila vse potrebne varnostne odredbe, da prepreči spopade Jugoslovensko dijaštvo pa je prireditev odpovedalo. Ko se je to sporočilo nemskim dijakom, so se razšli brez nadaljnjih demonstracij.

Borza

28. januarja:

ZAGREB. V elektnih tendenca nespremenjena. — V devizah je bila tendenca slaba. Zaključni tečaj nespremenjen. Blaga v izobilju, povpraševanje malo. Notirale so devize: Dunaj 0.0855 do 0.0875, Italija izplačilo 2515 do 2575, London izplačilo 292.95 do 295.95, New-York ček 60.025 do 61.025, Pariz 330 do 335, Praga 180.95 do 183.95, Svica 1190 do 1190; elektri: bančni: Ljubljanska kreditna 226 do 228, Pražediona 890 do 900, Slavenška 75 do 78; industrijski: Trbovlje 338 do 405, Vevče 100 do 110.

BEograd. Dunaj 0.0865 do 0.0866, Italija 2555 do 25575, London 294 do 294.75, New-York 61.25 do 61.35, Pariz 332 do 333, Praga 181 do 181.25, Svica 1184 do 1185. Tendence nestanovitna.

TRIN. Beograd 8.475, New-York 518.10, London 24.865, Pariz 28.07, Milan 21.70, Praga 15.35, Rudimpesta 0.0172, Bukarešta 2.725, Solija 3.775, Dunaj 0.0078.

BEGRAD. Beograd 38.90 do 39.15, Praga 70.75 do 71.25, New-York 23.90 do 24, dinarji 38.75 do 39.10, zlate lire 465.25.

DUNAJ. Beograd 1159 do 1162, Milan 2962 do 2974, New-York 70.93 do 71.185, Praga 2104 do 2114, Curin 13.085 do 13.735, dinarji 1151 do 1157.

PRAGA. Beograd 55.50, Rim 142.125, New-York 33.85, Curin 6.56.

BERLIN. Beograd 6.98, Milan 17.53, Praga 12.86, Curin 80.81.

Novosadska blagovna borza (28. t. m.). Pienica: baška, 5 vagonov 475. Jermen: baški, 1 vagon 335. Turšica: baška, 22 vagonov 210 do 215; januar, 5 vagonov 217.5; februar, 2 vagona 220; marc-april, 20 vagonov 235 do 237.5; banatska, Zenta, 4.5 vagona 212.5 do 215; marc-april, 20 vagonov 240; eremska, 4.5 vagona 230. Moka: baška, «Oss», 2 vagona 690; «S», 2 vagona 540. Otrobi: baški, 2 vagona 285. Tendence nespremenjena.

Zločinsko zanemarjanje slovenskega delavstva

POGLAVJE IZ SLEPARSKÉ POLITIKE KLERIKALNE STRANKE.

Dne 8. februarja bodo volitve v Narodno skupščino. Blizu se huda ura za klerikale. Nemiren in nestrpen bodi »Slovenec« semintja in podoben je zločinu pogorelu, ki iz goreče hiše vlačil nemogoče cunj in misli, da bo s tem rešil sebe, svojo družino in svoje premoženje. Revez, vreden je usmiljenja! Silen požar, v katerem bodo zgoreli klerikalni lenuli, gre preko slovenskih pokrajin in ta požar jim je zmešal um. Revez, ki pa usmiljenja niso vredni, ker ta požar je samo kazen za njih grehe in bo očistil našo ozjo domovino.

Dolgo so klerikalec mislili, da v slovenskem človeku ni ponosa in ni razuma. A pokazalo se je, da so bili vendarle v zmoti. Slovenski človek se da nes čuti ogoljufanega in prevaranega in ni je sile, ki bi ga pomirila. Udarilo bo po onem, ki je prišel k njemu s sladkimi besedami in polnim košem obljub, zadaj na hrbtu pa je kazal fige. Naj se zločinec še tako zvija in naj ima še toliko zagovornikov, pred poroto resnih mož svojih zločinov ne bo opral. Obsojen bo.

Za klerikalno kliko so prišli težki časi. Zavožen voz je težko spraviti na ravno cesto, zlasti ako že celo lastni vozniki malodušno obupavajo. Dan sodbe se bliža in zato »Slovenec« v svojih sklavističnih dan na dan odkladi cele vagone mila, da bi zamorela opral in gnoja, da bi nasprotnika oblatil. Pa čim bolj pere sebe, tem več madežev se pokaže.

Za »Slovenčev« predzno sleparjenje so mu najljubši delavci. Za kmeto to delo opravi že duhovni pastirji. O delavcu je »Slovenec« prepričan, da se mu je do sedaj posrečilo ga zadržati na oni stopnji suženjske pokornosti in zaslepljenosti, da ničesar ne vidi, kar se okoli njega godi. Delavec je za »Slovenca« še vedno manj vreden in manj razvit človek, ki vse poze, kar se mu natrosi. No, pa delavstvo bo že samo pokazalo, da ta klerikalna domneva ni pravilna — Delavec je pač danes resnično neodvisen in storil bo tako, kakor mu velewa njegov zdrav razum.

Da klerikalec, zlasti njih »delavski« kandidati med delavstvom danes slepomišijo s pravilnikom o bratovskih skladnicah, je razumljivo. Saj vendar niso oni tega pravilnika podpisali. Niso mislili nani, dasi so rudarji noč in dan nanj mislili. Zato je treba danes rudarjem dopovedati, da je ta pravilnik navadno volilno slepilo, kajti v vsakem nasprotnem slučaju bi rudarji upravičeno vprašali zlasti g. Kremžarja, kaj je delal on čela dolga leta, da ni izdelal boljšega pravilnika in poskrbel, da bi ta pravilnik postal kraj in meso. Ureditev rudarskega zavarovanja je aktualna od prvih dni Jugoslavije in klerikalec imajo vendar izključen patent, da rešujejo taka vprašanja socialna in gospodarska vprašanja. Zakaj so ta patent tako brezbržno zanemarjali? Ko so v Beogradu dolge mesece kraljevsko republikanili kar štirje klerikalni ministri, ki so trdili, da so zastopniki reda in dela, bi se mogli spomniti, da v predljudni ministristva leži ono, kar rudarji noč in dan pričakujejo in se boje preje umreti, predno njih družine nimajo vsaj ministrovega podpisa v jamstvo, da se bo zanje skrbelo. Saj klerikalci niso nihče branili, da pravilnik oni izpopolnijo in ga oni obnarodujejo! Imeli so v rokah prav zelo veliko volilno, žarečo obljubo, pod katero bi se hvaležnih sre zbiralo vse slovensko rudarsko in kovinarsko delavstvo, njih žene in otroci. Tega niso storili, ker jim je trpeči rudar samo z volilno kroglico v pesti dobrodošel. Čutijo, da rudarjem to ni všeč in da utegne to dejstvo imeti na Kremžarjevo izvolitev neugoden vpliv in zato so se zakadili v našega lititsko-zagorskega kandidata dr. Bohinjca in v dr. Jerjavo. — Vzeli so pravilnik in roke in pokukali so v vse špranje, da bi ga odkrili, kje se je natrlo kaj prahu. Tako delajo s tem pravilnikom, kakor stari avstrijski feldvebel, ki je v nedeljo opoldne prišel v sobo vojašnice, si namočil prst in z njim po vseh kotih nabiral prah in kričal »Sankordnung«. O dr. Bohinju znanjo celo povedati, da ga za to njegovo delo čaka posebno plačilo in da bodo o tem še govorili. Radovedni smo. Samo pazijo naj, da plačila za dr. Bohinjca ne bodo zamenjali z onim plačilom, ki je povzročilo, da je stavka trboveljskih rudarjev pod vodstvom Kremžarja tako žalostno končala.

Ako bi pravilnik o bratovskih skladnicah ne pomenil ničesar drugega, kakor samo priznanje zvesti, da je rudarsko zavarovanje treba spraviti za mrtve točke, bi bilo že to priznanje več vredno kakor Kremžarjevo večletno spanje. Če klerikalec danes trdijo, da imajo »malo bolj poškovan strokovnjake« na razpolago, kakor je doktor Bohinje, ki mimogrede omenjeno, na pravilnik ni sodeloval, je zanje to priznanje le še večja sramota, ker teh strokovnjakov niso poklicali, ko so bili na vladi in so imeli priliko in proketo dolžnost, da pravilnik po svojih strokovnjakih puste pregledati in ga stvarno, upravnno in juristično popolnoma izroče rudarjem. Lepo priznanje

to: klerikalec so imeli boljše prilike izdelati boljši pravilnik (ali zakon!), toda tega storiti niso hoteli.

Tako so besede, ki jih klerikalni agitatorji pišejo o rudarskem pravilniku, zapisane v njihovo lastno sramoto. Toda na, dovolj tega! Strah za Kremžarjev mandat gre še dalje. Slepar klerikalna strast tudi ostalim delavcem ničesar ne privošči, zlasti ne starejšim invalidnim delavcem - rentnikom. Zakon o zavarovanju delavcev predvideva poselen pravilnik o draginskih dokladah starejšim rentnikom, katerih rente so znatno prenizke. Ta pravilnik bi moral stopiti že pred več meseci v veljavo. Niso nam znani razlogi, zakaj se to ni zgodilo. Invalidi so se v nebroj slučajih obračali na tajništvo JDS, naj posredujejo, da se ta pravilnik uveljavi in draginske doklade pričnejo izplačevati. Tajništvo JDS je storilo svojo dolžnost, klerikalci dolžnosti najbrže ne poznajo, zato so danes hudli. — Obrnili smo se na dr. Jerjavo, naj posreduje in doseže, da se vsem invalidom dela, ne samo rudarskim neugodnim rentnikom, prične izplačevati draginske doklade. Naše intervencije so imele uspeh, klerikalne seveda ne, ker jih ni bilo in ker tajništvo SLS prošnje in dopise svojih rentnikov - pristave meče v koš. Osrednji urad v Zagrebu je prišel z izplačevanjem — in klerikalci in njihov žalostni informator so vsi iz sebe. Groze in žužajo ter pletejo krvavi hič. Zakaj? Zato, ker je tajništvo JDS rentnike obvestilo, da so njih prošnje ugodno rešene in da se jim v kratkem nakažejo pripadajoče draginske doklade za vse mesece nazaj! Mi smo delavstvu izposlovali samo njegove pravice. Kolikokrat pa ste vi intervencirali in se za to vprašanje obzirali? Navodite čas in kraj! Imeli ste isto pravico, kakor mi, poleg tega pa večjo dolžnost. Mi od delavstva ne zahtevamo nikake hvaležnosti, hvaležnost pa zahtevamo od vas, ker smo tudi v tem sleparstvu storiili dolžnost, katero bi morali storiti vi. Komu bo pa delavstvo kljub temu hvaležno, je na njegova stvar. Če naše tajništvo delavca cenil in spoštoval in ga obvesti, da so njegove večkratne prošnje končno vendar rešene, mi to smatramo za vljudnost in spoštovanje tudi najmanjšega našega človeka, klerikalci pa za »grlo zlorabo uradnih podatkov in grobo varanje ubogih rudarjev - rentnikov«. Radovedni smo, kakšne pojme o uradni uradni podatki ima klerikalni informator, ki bi morda storil bolje, da ne boji groze od solnce. O uradnih podatkih, kdo ima in nima in je dobil draginske doklade, imamo mi drugačne pojme. Za gotove ljudi bi bilo najbolje, da bi bila cela delavska zavarovalnica zavita v eno veliko neprodirno črno tajnost.

O tem, kdo v ljubljanski delavski zavarovalnici danes oblači in vedri in kdo v tej gospodarsko - socialni instituciji zanima politiko in kakšno politiko, naj se klerikalni informator mirno pri svojih ljudeh, ki hoče v svoji poštenosti gotovo povedati čisto resno, tudi o onih, ki so bili »vršeni« na cesto. Da delavska zavarovalnica se mora očitati neg, ki jo kaže. To zahteva danes vsi resni delodajalci in delojemalci.

Da »Slovenec« pripravi gradivo za daljšo sleparstvo delavstva, mu povečmo, da je JDS nedvzela potrebne korake tudi v sledečih stvareh:

- 1.) male pred- in medvojne rente naj se nadomestijo z enkratno odpravnino;
- 2.) država naj prevzame inozemske, zlasti bohum-ke rudarje - rentnike;
- 3.) skleno naj se mednarodne zavarovalne porodbje;
- 4.) vzpostavi naj se delavsko sodišče;
- 5.) ustvari naj se pravilnik za izredne nočne rentnike;
- 6.) pripravi naj se novelizacija zakona o zavarovanju delavcev.

»Slovenec« s svojim sleparjenjem delavstva dosega ravno nasprotno: odpira delavstvu oči, da bo 8. februarja mirno šlo mimo prve skrinjice!

Krvavi teror

Radi napada članov Srnao na nemškega poslance dr. Krafta se »Slovenec« silno razburja ter je ob tej priliki pokazal svojo svojo prirojeno ljubezen do velikega, plemenitega in viteškega nemškega naroda. »Slovenec« seveda ne poroča, da je vlada po notranjem ministru obsodila ta napad, po čem trdi, da so pri tem napadu sodelovali višji uradniki in da se celo imenujejo imena posameznih uradnikov. To je pač klerikalna moral!

S posebno slastjo poroča »Slovenec«, da je pri našem zunanjem ministru protestiral radi tega napada nemški poslanec v Beogradu, ki se v naše notranje razmere nima popolnoma nič vmešavati. Kakor so klerikalci zagovarjali vmešavanje boljševiške Moskve v naše notranje stvari, ravnotako odobravajo vmešavanje Berlina, s čemer so ponovno dokazali svojo protustavno nprav. Vlada je izjavila po notranjem ministru, da bo krivce kaznovala in sodna preiskava bo tudi pokazala, kdo so ti krivci. »Slo-

venec« govori o krvavem terorju. Dasi obsojamo napad na nemškega poslance dr. Krafta, ker smo principično za popolno svobodno volilno agitacijo v mešanih zakonitostih, moramo priznati, da se prav nič ne čudimo, da je došlo sprčo koketiranja nemških poslancev z radičevskimi boljševiki in madžarskimi nacionalisti, do nemlega incidenta med vojvodinskimi srbskim prebivalstvom, ki še ni pozabilo, da so vojvodinski Nemci za Avstro - Ogrsko ovajali cele srbske vasi kot velizidajalske in da so se ravno iz vojvodinskih Svahov med vojno rekrutirali rablji, ki so v Srbiji pobesili na stotine in stotine starcev, žena in otrok. Sprčo tega ni prav nič čudno, da pride v narodnostno mešanih krajih do takih incidentov, ki so vladi gotovo vsaj v toliko neljubi, kakor so ljubji opozicionalnim strankam, ki popadejo za take incidente kakor se stradan pes na ogledano kost. Za »Slovenca« je to seveda krvavi teror vlade in pravi, da se nad njim zgraža ves civilizirani svet.

No, med ta civilizirani svet ne spada jo slovenski klerikalci, ki agitirajo za svojo skrahirano politiko s peklom in v znamenju kola ter laži, tem manj, ker incidenta z dr. Kraftom ne obsojajo radi incidenta samega, ampak radi stranske volilne agitacije. Zakaj ni »Slovenec« toliko hvalil o volilnem terorju, ki je tolpa klerikalnih divjakov dejansko naskočila tajnika JDS dr. Rapeta v Bruselch. Da ni dr. Rape pravčasno preskrbel vse potrebno za svoje osebno varstvo, bi ga klerikalna druhal ubila, ker je prišla s tem namenom na ta shod JDS. »Slovenec« je to divjaštvo svojih ljudi še poveljeval in opeval kakor čine klasičnih junakov.

Politične beležke

+ Seja ljublj. političnih društev JDS. Ljubljanska politična društva JDS so imela sinoči sestanek, na katerem so sklenila protest proti nečuvni pisavi »Slovenca«, ki je na nekvificirani način poročal o dogodkih povodom svetovsavske proslave na beograjskem vseučilišču. Ministru Sv. Pribečeviću so društva sklenila poslati brzojavni pozdrav ter mu izreči svoje popolno zaupanje. Ravno tako je bil sklenjen protest proti nizkotni pisavi klerikalnega in narodno - socialističnega časopisa o našem borcu za narodno svobodo dr. Ljudevitu Pivku. Tudi njemu je bil odposlan brzojavni pozdrav. — Končno so sklenila politična društva protestirati na pristojnem mestu radi tega, ker je vodstvo kmetijske šole na Grmu prepovedalo štitanje »Jutra« in »Domovine«, medtem ko se štitanje »Slovenca« še favorizira.

+ Kvalifikacija dr. Jegliča za škola. Včeraj je škofski list »Slovenec« imenoval ministra Svetozarja Pribečevića »morilca« in »ceignaa iz Virginijost«. Ta konstatacija naj zadostuje kot donesek k kvalifikaciji g. dr. Antona Jegliča za škola, obenem pa tudi kot dokaz cvladnega terorja, ki ga izvaja nad svobodno tiskom.

+ Vrv. O vrvi, samomorih in obešenih fantazira »Slovenec«. Agonije vseh histrikerov so takšne, da gnetejo v vročinskih možganih najstrašnejše spomine iz lastnih doživljaj. In samomorilni, domoljubarski »Slovenec« bi zdaj obešal, kakor je obešal in streljal pred desetimi leti. »Slovenec« bi trgla kakor divja zver svoje politične nasprotnike, ki mu gredo v živo. »Slovenec« je skratka začel norati v svoji zlobi in propalosti. Izvolite par citatov: »Tako obupanega obraza, kol jih kažejo v zadnjih dneh agitatorji doktor Jerjavce stranke, ni imel niti njihov patron Juda Iskarijot, preden se je obešil.« »Jerjav si je zatrgnil zanko okrog vratu.« čilonsko kopito - liberalno kopito. In tako dalje. Saj ste morda čitali in pljunili, preden ste prišli do kraja. Mi tudi.

+ Par pobatinov je napravilo na beograjski univerzi »Slovenec« neznanstvo veselje z vzkliki »Dolje Pribečević!« »Cigan iz Virginijost« je moralizno justifikiran! — vzkliki škofov organ vrhu podlo zlaganega in v redakciji sestavljenega poročila. Mizerne klerikalne duše se prizadevajo, da pobatinstva par našutanih mladičev povečajo še z lastnimi pobatinstvi. Kdor pozna pribečevićev temperament, ki je s hladno mirnostjo lomil že vse drugačne provokacije madžaronov in ostalih krušnih očetov separatizma, se more le pomilovalno smejati »Slovenčevim« blaznim zgodbam in končni glupošti, da Pribečević utegne — podati demisijsko. Davno preden se bo to zgodilo, bo škofski list pisal še o novih črtvah, kajti jasno je, da provokatorski pobatinčki ne spadata nikjer v Jugoslaviji na akademski list.

+ Brezvestni škodljivci našega konzumenta. Splošno znano je, da finančno tajništvo SLS in klerikalno volilno agitacijo klerikalni gospodarski vodji. Zato je »Slovenec« ves divji, da se ni posrežela Sušnikova akcija z znano prevoznino žita iz Vojvodine za Gospodarsko zvezo, ki bi zaslužila pri tem lepe milijone, od katerih bi na račun države odpadel seveda tudi lep del v klerikalni volilni fond. Včerajnji »Slovenec« sam priznava, da bi znašala znana vozarina pri 5000 vagonih najmanj 10 milijonov dinarjev. Seveda pravi, da jo za ta denar oskudovana selaj Slovenija, ker je bila znitana prevoznina ukinjena. Res pa je, da je za ta denar prikršana samo Gospodarska zveza in klerikalni volilni fond in da bi cene žita v nasprotnem slučaju prav nič ne padle, ker je Gospodarska zveza prodajala tovarne liste z znitano tarifo trgovcem.

kar sedaj tudi »Slovenec« sam priznava, samo da bi čim prej prišla do denarja, ki ga je nužno potrebovala zase, kakor tudi za klerikalni volilni fond. Ta denar, ki ga je dobila Gospodarska zveza od znanih trgov. listov, bi bil torej naravnost ukraden iz žepov davkoplačevalcev, ker je jasno, da bi morali davkoplačevalci nadomestiti v davkih škodo, ki bi jo utrpela država pri tej klerikalni mahinaciji. S tem bi bili interesi slovenskega konzumenta v resnici prizadeti. »Slovenec« trdi ponovno, da so cene pšenice zato narasle, ker je bila ukinjena znitana prevoznina. Kakor da bi se pšenica podražila samo v Sloveniji. S svojo trditvijo postavlja »Slovenec« na laž svoega lastnega sotrduinika duhovnika Janka Jovana, ki je pred par dnevi dokazoval v »Slovencu«, da je krivo narastanju cen pšenice splošno slaba žitna letina v Evropi. Toda, to je »Slovenec« malenkost, glavna stvar je, da se laž razširi med lahkoverno slovensko ljudstvo, med katero so včerajnjega »Slovenca« razposlali namesto »Domoljuba«. Sodna preiskava pa bo dokazala, koliko sveta neselivnosti je bilo pri akciji klerikalne Gospodarske zveze, ki je znitane tovarne liste prodajala trgovcem po 500 do 800 dinarjev. Takrat se ho točno pokazalo, da so brezvestni škodljivci našega konzumenta ravno klerikalci, ki so hoteli ukrasti iz njegovega žepa najmanj 10 milijonov dinarjev za svoj strankarski volilni fond.

+ Strahovito se bojijo. Včerajšnji »Hrvat« pribojuje na prvem mestu nastop grozotno informacijo: »Beograd, 28. I. V petek dne 23. in v soboto dne 24. t. m. so bili iz notranj. ministristva razposlani vsem velikim županom brzojavi, s katerimi se jim naroča, da v noči vočileg volitvam — torej med 7. in 8. februarjem — aretirajo vse uglednejše člane opozicijskega bloka, osobito uglednejše člane krajevni odborov, ter jih morajo zadržati v policijskem zaporu 24 ur, dokler ne minejo volitve.« Vest je naravno tendenciozno izmišljena, izprizuje pa vendar silno grozo opozicijskih gospodov pred eventualnimi varnostnimi ukrepi napram prenapetim hujšakam.

+ Gnosoba. Sinočnja mariborska »Straža« prinaša poleg vabila na shod »sporazumeva« v klerikalno banko cel članek perfidnih osebnih napadov na ravnatelja mestnega električnega podjetja g. Kežarja, kateremu ne očita nič manje kot deiravdacijo v službi. Dan poprej pa je mestni župan dr. Leskovar izjavil dr. Kukovcu na njegovo interpelacijo glede očitkov ravnatelju Kežarju, da on (dr. Leskovar) ne dvomi o osebnih poštenosti g. Kežarja. »Straža« pljuje tudi na narodno delo g. Kežarja v Mariboru in se norčuje, da je dobila po prevratu neka mariborska ulica Kežarjevo ime, pri čemer je treba ugotoviti da so zato glasovali tudi klerikalci! To dela ista »Straža«, ki je pela slavo Habsburžanom in Hohenzollerjem v času, ko je bil g. Kežar od avstrijske vlade rad svojega narodnega delovana med mariborskimi železničarji preganjan. Klerikalna gnosoba res smrdi do neha.

+ G. Lenartičen, kandidat SKS. za logaški okraj? Z ozirom na Vašo kandidaturu Vas prosimo, da nam pojasnite sledeči točki: 1.) Ali je res, da imate predpisane starosti za narodnega poslance? 2.) Če se tega zavedate, zakaj begate s svojo kandidaturo neinformirane volilce? Ker Vas poznamo kot moža, upamo, da nam daste točen odgovor. — Volilci logaškega okraja.

+ Debela laž ministra n. r. g. Pučija. Minister n. r. g. Pučelj urejuje in daje na svetlo »Kmetijski list«. Ta pa psuje v vsaki številki voditelje JDS, da so cupravni svetniki Slovenske banke ter drugih bank in zato pijavke kmetijskega ljudstva. »Zato se kmetje več ne pustijo slepiti po takih demokratskih škricih, ki berajoči kroglice za svoje doktorje in upravne svetnike« pravi g. Pučelj. Prepustimo okusu in »kulturi« gospoda Pučija, da uvaja z demagogijo, ki so jo celo klerikalci že pred 10 leti zavrgli, za izobrazbeno psovko »škric«. Čudno ni, da je Pučelj odgnal iz SKS. že vso inteligenco, kar je v ostalem čisto po programu demagoga, zlasti ako nastopa med kmeti v izhastih hlačah, kakor Pučelj. V Ljubljani in v Beogradu pa natika tudi irak in cilindri. Glasilo štajerske SKS. je ugotovilo, da je Pučelj v Beogradu občeval največ s »škrici«, kmetje pa je preziral. Druga stvar so pa Pučeljeve laži o demokratskih upravnih svetnikih. V tem pogledu mora biti Pučeljev laž konec. Sicer ni nobena sramota biti upravni svetnik kakšne banke. Gre le zato, kako se dotični upravni svetnik obnaša in kaj dela. Voditelj SKS, med njimi gg. predsednik SKS. Pipan ter glavni tajnik in kandidat SKS. Bukovec sta bila n. pr. do nedavnega upravna svetnika Hipotekarne banke, dokler gospodje kmetijci svojih delnic za masten dobiček niso prodali drugam. Drugi pravki SKS. vodijo veletrgovino »Ekonom« ter so si znali za svoje spekulativno podjetje pridobiti celo državni denar v obliki »epodpore« in posojila, ki ga sedaj še vrnilti nočejo ali ne morejo. Ko »Kmetijski list« tako velikega bruna v lastnih očeh ne vidi, pa stalno trdi, da so »črjavci« sami cupravni svetniki! G. Pu-

celj seveda dobro ve, da dr. Jerjav ni bil nikoli v nobeni banki, dr. Kramer, ki je dosegel to »dostojanstvo«, pa je čast upravnega svetnika že lani poleti odložil in se zaveda, da je bil vedno in povsod najmanj tako korekten kakor gospod Pučelj z vsemi svojimi tovariši vred.

+ Radičev intervju v zaporu. Dopisnik beograjske »Politike« se je te dni razgovarjal z Radičem na dvorišču Sodobnega stola. O svojih zvezah z Moskvjo je Radič izjavil z drzno domisljajavostjo: »Lahko rečem, kakor je poka ni Strossmayer izjavil Francu Jožefu: Moja vest je čistala. Na vprašanje, kako mu prija v zaporu, se je Radič pustolovski pohvalil: »Dobro. Bolje sem razpoložen, kakor v avobodi. Moj sodnik je pravratni zdravnik in mi pravi, da se človeku, ki se ne sprejaha, razvijejo strupeni plini, ki povzročajo nestrpnost in otežavajo spanje.« Zatem je Radič pokazal na jetnišnico in dejal: »Glejte, zdaj grem v hotel Central, ki pa bi se moral imenovati Konklave, kajti v njej sem sedel predsednik in v njej bo tudi izvoljen predsednik republike!« Radičeva meralnjanja, mešana s konfuznostjo, utegne po takih sintervjuvih pač pojačiti diskusijo ali je Radič zločinec ali norec.

+ G. Mrmoljo kot kandidat. Iz Savinjske doline se nam poroča: Po celjsko - vranskem okraju je iskal g. Pučelj kandidata za srez več telinov v polu svoja obraza, a brezuspešno. Dasi ima ravno ta kraj celo vrsto uglednih posestnikov, vendar ni hotel nihče prevzeti grdega madeža slovenske sramote na se, da bi kandidiral proti tako odličnemu narodnemu delavcu, kakor je dr. Pivko in tako uglednemu zastopniku kmečkih interesov, kakor je g. Drolenik. V skrajni sili si je torej pomagal g. Pučelj z neizobitnim Mrmoljo ter ga postavil za kandidata tudi v tem srezu, ki ima s to kandidaturo izredno srečo in čast, da ga hoče zastopati v bodoči narodni skupščini mož, ki se ni niti toliko potrudil, da bi opiral za našo državo. Mrmolja vled taga, ker ni naš državljan sploh nima pri nas pasivne volilne pravice. Za vsako kroglico, ki pade v Pučeljevo škrinjico, je torej škoda, ker ne bo iz nje nikdar zlezel Mrmoljo kot poslanec. Pa tudi sicer ne bi bilo nobene nevarnosti, da bi zastopal in kraj Mrmolja, ker je Savinjska dolina že od nekdaj narodna in napredna, pripravljena pomagati Narodnemu bloku do častne zmage.

Narodni blok

+ Dr. Pivkovi shodi v mariborskem okolišču. V ponedeljek zvečer je imel dr. Pivko lep volilni sestanek v Limbušu, kjer se je zbralo v gostilni g. Feliksa Robiča okrog 30 mož in fantov, povedli volilcev Narodnega bloka. Prav krasen javen shod pa je imel dr. Pivko v torek zvečer v Račah, v gostilni gospe Mešl, kamor je prišlo okrog 150 domačinov, ki so z veliko pozornostjo sledili dolgemu govoru dr. Pivka. Po govoru se je razvila še živahna debata v katero so posegli posestnik Zrnko, Bauman in drugi. Predsedoval je shodu posestnik Faleš.

+ Voljni shodi v konjiškem srezu. — Dne 1. februarja ob 10. dopoldne javen shod v prostorih okrajne posojilnice v Konjicah; ob 2. popoldne v Murgučevi gostilni v Dražji vasi. — Dne 2. februarja po rani maši v gostilni Kračun v Zrečah, ob 2. popoldne v Kunelevi gostilni v Oplotnici. Na vseh shodih poročali srečni kandidati Franc Petelinšek iz Oplotnice, Goročila pa bosta tudi dr. Reisman in Doležal iz Maribora.

+ Shod Narodnega bloka v Metliki na Dolenjskem se vrši v ponedeljek dne 2. februarja ob 2. uri popoldne v Narodni

Narodni blok

priredi dne 30. t. m. ob pol 8. uri zvečer v gostilni

»REININGHAUS«

v Spodnji Šiški volilni shod, na katerem poročata gg. dr. Ivan Mohorič in inženjer Šaplja. Vahimo vse volice, da se shoda v čimnaječem številu udeleže.

Po svetu

+ Izgon ekumenskega patrijarha iz Carigrada. Turške oblasti so izgnale iz Carigrada ekumenskega patrijarha, ki se je odločil nato, da se stalno naseli v Bukaresti.

+ Ameriška praznava zaplembo svojih vrednotnih papirjev. Vrhovno sodišče v Washingtonu je odločilo, da je angleška vlada upravičena obdržati akcije in obveznice ameriških podjetij, ki so bile v nemški posesti in so jih Angleži zaplenili med vojno. Vrednost teh akcij se ceni na mnogo milijonov dolarjev.

+ Macdonald kandidat za Nobelovo nagrado. Finsko narodno mirovno združenje je predlagalo bivšega angleškega ministrskega predsednika, Ramsaya Macdonalda, za Nobelovo mirovno nagrado.

+ Reorganizacija angleške liberalne stranke. Angleška liberalna stranka, ki je igrala zadnja desetletja tako odlično vlogo v zunanji in notranji politiki Angleije, a je doživela pri zadnjih volitvah popoln poraz, namerava izvesti temeljito reorganizacijo stranke. Izvstni voditelji so izdelali poseben načrt, ki stremi predvsem za pomladitveno organizacijo. Tretjina izvrševalnega odbora in tretjina uradnikov po novem načrtu ne sme imeti preko 35 let. Industrijski in kmetijski delavci pa dobe posebno zastopstva. Liberalna stranka bo dalje pri bodočih volitvah postavila povsod, ako bo le mogoče, kandidata - krašana.

Excella

je najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt. — Nadomestni deli za vse stroje.

J. GOREC, LJUBLJANA

valača Ljubljanske kreditne banke.

Naši kraji in ljudje

Klerikalni udarec slovenskim planincem

BIVŠI KLERIKALNI MINISTER SUŠNIK JE UKINIL VOZNE OLAJŠAVE ZA ČLANE SPD

Te dni je priromal v Ljubljano akt ministrstva saobračaja, ki mora vzbuditi globoko razočaranje, a tudi ogorčenje v vseh planinskih krogih. Kakor znano, je »Slovenec« planinskemu društvu lani uspelo priboriti za svoje člane veliko prihoditev. Samostojni demokrat Dr. Popovič je kot minister saobračaja dovolil članom SPD za izlete v skupinah najmanj 5 polovično vožnjo. Dr. Popovič je s tem ukrepom pokazal veliko razumevanje za cilje slovenske turistične ter tudi za gospodarske interese naših planinskih in izletniških krajev. Izletniški promet se je lani znatno povzdignil in naši kraji so imeli od tega mnogo gospodarskega blaga, ki se da izračunati na milijone. A kar ni nič manj važno: tisočim slovenskim ljudem, zlasti državnim nameščencem, privatnim nastavljenecem, malim obrtnikom je bilo omogočeno, da se ob nedeljah za znošljivo ceno mogli polajati v božjo naravo, na Gorenjsko, v planine. Velika občina slovenskih planincev ohrani ministra Popoviča v najprijaznejšem in hvaležnem spominu.

Popovičeva naredba bi bila ostala v polni veljavi še nadalje, da, bili so izgleli, da se še pomenstavi ter izboljša v toliko, da se minimalna redukcija na tri osebe, kar bi pomenilo pravo družinsko povlastico za izletnike.

Toda prišel je klerikalni režim in slovenski minister prometa Sušnik, ki je oropal železniške delavce voznih legitimacij ter odpravil režijske karte,

zato pa Gospodarski zvezi naklonil prevoznice ter omogočil nezasiščen roparski napad na državne kase. Je tlik pred svojim žalostnim odhodom iz ministrstva udaril tudi slovenske planince ter slovenske izletniške kraje. Ta dični reprezentant stranke, ki pravi, da so ji izključno pri sreč slovenski interesi, je namreč še v zadnjem trenutku razveljavil Popovičovo naredbo o voznih povlasticah za člane Slovenskega planinskega društva!

Služaj je hotel, da je Sušnikova odredba nekje na potu znošala in je šele sedaj prišla na dan. Povzročila je seveda nemalo konsternacijo v SPD in bo vzbudila po vsej Sloveniji živahno ogorčenje. Tudi ta odredba je krasna ilustracija slovenske politike klerikalne stranke, ki Slovencem ni prinesla nič nego škodo in sramoto.

SPD je, kakor čujemo, takoj uveljavil protiakcije ter bo skušalo doseči preklic Sušnikove klerikalne nesramnosti. Ker je sedanji minister prometa gosp. Stanič uveljeven mož in ima več smisla za gospodarske in socialne interese naših krajev nego klerikalni matakodori, je upati, da bo akcija SPD uspešna.

Zanimivo je, da so bili klerikalci že dolgo podučeni o tem, kaj je Sušnik napravil. Eden izmed voliteljev SLS pa se je na začudenje vprašanje: »Kako ste mogli kaj takega storiti?«, čisto obregnut: »Klor hoče na izlete, naj plača. Če pa nima, naj gre v Tivoli in ob Ljubljano!«

Ne tako, gospod inženjer Serneck!

MESTO ODGOVORA NA NAŠE UGOTOVITVE RADI SERNECA, JE »SLOVENE« UDARIL PO INŽ. VAGAJI — ODGOVOR RAVNATELJA VAGAJE »SLOVENCU«

Na naša izvajanja, ki smo jih pričeli 17., 20. in 22. januarja na naslov g. inž. Serneca in v katerih smo žigosali njegovo koristnost in korupcijo pri električni centrali na Završnici, je prišel »Slovenec« šele včeraj k savi. Mesto, da bi odgovorjal na naše očite, ki smo jih podprli z uradnimi ugotovitvami, ki se nahajajo v aktu ljubljanskega sodišča, je škofov list napisal dolgozvozniko klobaso, polno laži in izmišljotin v prepričanju, da bo na ta način zamorec Serneca najlažje opral. Zanimivo je, da sami gospodje pri »Slovenec« Sernece veliko ne verjamejo in se ga precej ženirajo. Izjavljajo namreč, da ne pišejo članka zato, da bi inž. Serneca hvalili in poveličevali, ker ga itak volilci dobro poznajo. Škofov list ve, da Serneca tudi pristaši SLS v radovljiškem okraju ne marajo in ga poznajo le kot slab denar. Zato bi »Slovenec«, s hvala in poveličevanjem Serneca ničesar ne dosegel, k večjemu vzbudil na Gorenjskem priti njemu še večji odpor in še večje ogorčenje.

Ugotavljamo, da »Slovenec« nam ni niti besedice odgovoril zakaj je Serneck lenuharil in zanemarjal urad, da je hodil vanj celo vsakih 24 dni enkrat ter v centralo v poldrugi letu 5 — okrat. Zakaj »Slovenec« ne odgovori, zakaj je Serneck opravljal mesto ravnateljske službe pri električni »službi« upravnih svetnikov pri Gospodarski zadrugi banki, pri tovarni izdelkov pločevine ter pri dežniški družbi Svetla? Zakaj se Serneck ni udeležil shoda radovljiških županov in zakaj je na uradni poziv, da naj se tega shoda udeleži, odgovoril, da se z amuzicijo ne bo moglo obravnavati ter da nima zato denarja? Nadalje bi radi vedeli, kako se strinja z moralno kandidato, da je Serneck zahteval od občekoristne naprave, kakor je električna, da naj mu za por mesecce nagrade, dovolijo v njegovi vili za razsvetlavo in kurjavo prosto uporabo elektrike do smrti in po njegovi smrti do smrti njegove žene? Tudi nas zanima kaj pravi,

da smo ga žigosali za škodljivca javne naprave, ker je kot ravnatelj elektrarne gospodaril na lastno preprosto izrecnim predpisom? Pove naj Serneck zakaj je brez vednosti predpostavljene urada, kakor mu je to bilo ukazano, samovoljno naročil in kupoval razne potrebne in nepotrebne električne priprave, zakaj je porabil vse kredite in še zadolžil elektrarno, predno je končal samo eno stvar delovnega programa? Vsa na ta vprašanja bi mi radi slišali odgovore, a Serneck molči kakor mučec, »Slovenec« si je pa včeraj dovolil dovoliti še lažovščino, da spraviha Sernecevo gospodarstvo v zvezo z dr. Žerjavom, ki pride v Završnico tako, kakor Pilat v kredo. Pa ne samo to! »Slovenec« je za odgovor na naše ugotovitve, posnete po uradnih spisih, — ker ve, da nanej sploh drugega odgovora ni kot popolno priznanje — udaril drugam in sicer po nasledniku g. Serneca, po sedanjem ravnatelju elektrarne na Završnici in v Bohinju, g. inž. Fr. Vagaji! Večje grdobije škofov list ni mogel zagrešiti, zlasti, ker ve kdo je bil g. Serneck in kdo je g. Vagaja. Tako se ne boste oprali gospod Serneck!

Z ozirom na nekvificiran napad »Slovenca« na ravnatelja Vagajo, smo se obrnili takoj nanj ter ga naprosili, da odgovori na »Slovenec« klevete. G. ravnatelj nam je podal izjavo, ki se glasi takole:

Odgovor ravnatelja inž. Vagaje.

Ker sem mnenja, da strogo gospodarska vprašanja ne spadajo v dnevno politiko, se v časopisni polemiki o elektrarni v Završnici dosledno nisem vtičal. Današnji »Slovenec« pa prinaša članek, ki bi mogel pri nepoučenih ljudeh vzbuditi mnenje, da je bila žirovniška elektrarna le dobra pod vodstvom g. inž. Serneca, da se pa nabra današnji po mojem voistvom naravnost v razsulu. Ker mi je g. inž. Serneck osebno izjavil, da on vse svoje članke podpisuje, moram smatrati, da so današnji članek napisali uradniki »Slo-

venca« sami. Njim ne morem zametiti, ako se razumejo na elektrotehniko kakor jazec na boben, svetujem jim pa, naj se venca« sami Njim ne morem zametiti, bo lahko dal stvarne podatke. Škoda za prostor, ki ga je danes porabil »Slovenec« za svoja nesrokovnjaška, konfuzna in neresnična izvajanja.

Inž. France Vagaja,
ravnatelj elektrarne na Završnici in v Bohinju.

Železničarji in poštarji za Narodni blok

Krasen shod kandidata Mohoriča v Kazini.

Ljubljana, 28. januarja. Nocoj se je vršil v dvorani »Kazina« krasno uspel sestanek železniških in poštinskih nameščencev, ki se je spremenil v lep shod, katerega se je udeležilo okoli 600 višjih in nižjih železniških in poštinskih nameščencev, upokojujencev ter delavcev, ki so spontano dali duska svoemu ogorčenju nad brezvestno politiko klerikalcev.

Zborovanje je otvoril inšpektor g. Planinšek, ki je po uvodnih pozdravih podal takoj besedo kandidatu Narodnega bloka za mesto Ljubljane g. Mohoriču, ki je živahno pozdravljen občirno razpravljati o perečih vprašanjih naše prometne politike, ki so v najhujši zvezi s problemom nameščencev. Naglašal je, da so se naše prometne in poštne prilike v zadnjem času znatno izboljšale, za kar gre predvsem zahvala našemu prometnemu osebju, ki je tudi v najtežjih dneh vršilo veliko in naporno delo ter pripomoglo k sanaciji in konsolidaciji prometnih razmer. Z zadovoljstvom je govornik naglašal, da se naša država v vsakem pogledu konsolidira in to kljub vsej brezvestni demagogiji in kljub defetizmu, ki ga širijo frontni elementi, ki se dobro zavedajo, da morejo rihariti le v kalni vodi. Govornik pa je tudi poudarjal, da je v prometni politiki že mnogo nerečenih vprašanj, katerim bodo poslanci Narodnega bloka posvetili svojo pozornost. Treba bo odpraviti gotove upravne hibe, izdelati pravilnike k zakonom o prometnem osebju, rešiti stanovanjsko budo, ki ture zlasti nižje uslužbence ter regulirati materialno vprašanje železniških nameščencev in vpojujencev zlasti tudi tzkv. kronskih penzionistov. Gosp. Mohorič je nato še razpravljati o poštinih problemih in poudarjal, da bi stremel za tem, da dobimo primerno šolo za rekultiviranje poštne naraščaja, da se uredi enkomerno napredovanje vsega poštnege osebja, da se uredi in izboljša položaj poštinih odpravnikov, da se reši vprašanje raznih doklad zlasti močnih in vprašanje diference ter službene obleke. Izvajanja govornika so napravila na vse zborovalce globok vtis, saj so se s svojo treznostjo in strokovnim znanjem uprav nebotično razlikovala od fraterskih govorov kandidatov vseh drugih strank. Zborovalci so gospod Mohoriču burno odobravali.

Kandidatov namestnik g. inženjer Šap-

Naša skrinjica

Ljubljani

1

la je naglašal, da je zmaga Narodnega bloka sigurna in da je treba vse delo osredotočiti le na to, da bo v bodoči Narodni skupščini čim častnejše zastopana tudi narodna delegacija iz Slovenije. Končno je omenil še velike zasluge g. ravnatelja Borka, ki je bil pod klerikalno vladno nasilno strmožavljen. (Viharne ovacije in vzkliki: »Živio dr. Borko«.)

Viharne pozdravljen je nato govoril dr. Kramer, ki je jasno osvetlil vse posledice, ki so nastale za Slovenijo z izvolitvijo 21 tigrov. Očrtal je vse neusphe klerikalne politike, ki ni storila ničesar za dobrobit ljudstva niti tedaj, ko so sedeli v vladi kar 4 klerikalni ministri. Opozarjal je zlasti na nasilno odstavitev ravnatelja Borka, na pogubno politiko bivšega prometnega ministra Sušnika, ki je odvzel železničarjem vozovne legitimacije ter znatno poslabšal že itak bedno stanje železniških vpojujencev. (Spontani protesti proti Sušniku!) Govornik je nato obširno bical hinavsko klerikalno politiko pomilovanja državnih nameščencev. Kadar pa ima klerikalna gospoda moč v svojih rokah in možnost, da kaj stori, takrat drž. nameščena nič ne pona. Končno je dr. Kramer navedel nekaj dokumentarnih dokazov o zaslugah demokratske stranke za železničarje in javne nameščence sploh ter pozval železničarje in postarje, da se vsi priključijo fronti Narodnega bloka.

V imenu poštinih nameščencev je govoril g. Tavcar, nato železn. delavec g. Grašič iz Šiške, vpojujencev g. Pišek in poštini načelnik iz Medvod g. Šubic.

Vsi govorniki so glasno in ostro obsodili klerikalno prevarantsko politiko ter pozivali k složenemu delu in agitaciji za čim lepšo volilno zmago Narodnega bloka. V najlepšem razpoloženju je bil nato sestanek zaključen.

Volilno gibanje v gornjegrajskem okraju

V soboto, dne 24. I. m. se je vršil v Gornjem gradu pri »Zvezdi« volilni shod Narodnega bloka, ki sta se ga udeležila tudi srezki kandidati Janko Lesničar in njegov namestnik posestnik Anton Kolenc. G. Lesničar se je med drugim obširno bavil z zgradbo naše okrajne in pokrajinske samouprave, ki ho sama na sebi uničila takozvano avtonomistično gibanje. Volilno geslo ni vprašanje federalizma ali centralizma, volilno geslo je zahteva po stabilni vladi, ki bo vendar enkrat izvedla vidovdanskou ustavo in nam dala možnost, da si uredimo svojo

okrajno in oblastno samoupravo. Oblastno samoupravo, ki bi nadaljevala delo prejšnjega železnega zbora in odbora, najbolj brklo pogreša naše kmetijstvo, okrajno samoupravo pa naše ceste. Govornik je izrekel ob živahnem odobravanju navzočih posebno zahvalo sedanjemu velikemu županu mariborskemu g. dr. Pirkmaierju, da se tako uspešno trudi z ureditvijo oblastnih uradov v Mariboru. Na ta način so vsaj velikemu županu mogoče izdatnejše delo za našo pokrajino. Končno se je govornik bavil z lokalnimi zadevami, kakor z ureditvijo pašniškega vprašanja, ki se bo sedaj izvršila po zaslugi našega vedno delavnega ministra dr. Žerjava, z zgradbo telefonske proge itd.

Kljub najintenzivnejši agitaciji, ki jo razvijajo klerikalci v tem okraju, ki je bil vedno njihova zanesljiva opora, je vendar računati z zelo častnim številom glasov tudi za Narodni blok. Iz vseh občin se čujejo osobito iz kmečkih krogov priznalni glasovi za pozitivni program Narodnega bloka.

Kako je z mariborskim gledališčem

Uprava Narodnega gledališča v Mariboru nam sporoča: Naš upravnik je bil protečeni teden zopet v Beogradu, da intervenira radi naknadne subvencije.

Mariborsko gledališče je dobilo po sedanjem budgetu tako nizerno subvencijo, da mu je čisto nemogoče dalje delovati (Ljubljansko n. pr. je dobilo 22-krat toliko subvencije). Sploh bi se bilo zapelo že avgusta p. l., da mu niso najmerodajnejši faktorji ponovno obetali zaproseno naknadno subvencijo od 600 tisoč dinarjev (od katerih pa še do danes nismo dobili niti pare). Životariti smo mogli samo na ta način, ker nam je mečna občina večkrat in izdatno prispevala na pomoč. Ker pa občina nikakor ne more izvesti še več, ni druge uspešne pomoči kot državna, tem bolj, ker prosimo samo to, za kolikor smo bili od države prikrajšani v primeri z drugimi oblastnimi gledališči. Ta so dobila povprečno po 300.000 Din več, mi pa 300 tisoč dinarjev manj kot doslej. Toraj pravzaprav za 600.000 Din manj kot druga gledališča. (G. Nušič pa je imel svojočasno kot vodja mariborskega gledališča v primeri z današnjo vrednostjo denarni desetkrat večjo državno subvencijo, kot jo imamo danes).

Umetniško odeljenje naravnost obdaje naše gospodarstvo, ki nam je sploh omogočilo vegetiranje do danes. V tem pogledu bi lahko vzgledno upljivalo na gotove krivične kritike, ki nikakor ne bi uvideli, da se brez denarja ne da delati, ki nas napadajo, namesto da bi nam pomagali izboljševati subvencijo.

Ministrstvo prosvete je napravilo zadnji pritisk na finančnega ministra, od katerega je zdaj odvisno, ali bo naše gledališče obstajalo tudi po prvem februarju, ali se bo tega dne zaprlo.

Apeliramo na vse merodajne faktorje, da napno vse sile in najenergičneje intervenirajo na odločilnih mestih, da se izogne preteči veliki narodni, kulturni in socialni škandal zatvoritve našega gledališča, ki pa je brez zaprosene pomoči neizbežen.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama,
Četrtek, 29.: »Stričkove sanje«. P.
Mariborsko gledališče,
Četrtek, 29.: »Sladkosti rodbinskega življenja«. C. (Kuponi).
Petek, 30.: Zaprt.
Sobota, 31.: »Pričaju«. D. (Premijera).

Premijera v ljubljanski drami bo v soboto dne 31. t. m. Uprižori se prvičkrat v Ljubljani dr. Ivana Laha narodna pravljica v sedmih slikah »Pepeuha«. Režira g. Sest. Igrajo gg. Mira Daničova, Rakarjeva, Vida, Cesar, Danilo, Drenovec, Gregorin, Jan, Jerman, Kralj, Lipah, Medven, Peček, Plut, Povhe, Rogoz, Sancin, Skrbinek, Smerkoj, Delak, Murgelj, Tavcar. Vmes nastopi tudi baletno oboje s tremi baleti. Glasbo za te balette in melodram je zložil g. L. M. Škerjanc, p'zese naštudiral gosp. Trobiš. Igra je razdeljena v sedem slik: 1.) Baletna pripoveduje. 2.) Na očetovem grobu. 3.) V devetih deželi. 4.) Na Pepeluhovem domu. 5.) Dan odlične tekme.

6.) Vitez z zlato zvezdo. 7.) Kralj Pepeluha. Pravljica je namenjena mladini in odraslim. Njena lepa vsebina bo vse zanimala.

Svetosavski koncert v Ljubljani

Kakor smo včeraj poročali je zaključila svetosavske proslave v Ljubljani »Beseda«, ki jo je priredila ljubljanska cerkvena občina zvečer v Unioni. Umetniški del prireditve so oskrbeli Glasbena Matica in naši odlični solisti. Spored je bil resnično prvostven, krasno nacionalno svetosavsko himno, ki jo je pel matični moški zbor in ki vsebinsko tako lepo izražala edinstvo troimenega naroda jugoslovenskega, je občinstvo stoje poslušalo. Nato je moški zbor zapel že znani dve Adamičevi »Svatovski pesni«. Basovski solo je prav dobro izvedel operni basist g. Zupan. Prevodila g. Srečko Kumar je za precizno izvajanje žel vsesplošno priznanje in mu je bil podeljen venec.

Simpatično pozdravljen je nato nasto-

pil operni basist g. Beletto, ki je zapel trije samospevi s spremljevanjem piši. Balatke na glasovirju. Zlasti je vžgala krasna Mokranjeva balada »Trije junaki«. Na gramofit aplavz je g. Beletto dodal Griegovu »serenado«.

Nato je izvajala operna pevka gđ. Bela Rozumova s svojim znanim sopranom dva samospeva, med katerima je zlasti Lažovičeva »Begunka pri zibelci« jako zanimiva. Nemočkov »Majka pesem« je prav posebno ugajala, ter je morala gđ. Rozumova na opetovano zahtevo dodati še en žški samospev. G. operni baritonist Cvečič je izvajal tri samospeve, med njimi F. Rukavine »Molitva majke Jugovič« ter Gotova izredno efektivno »Na nočih«u, katere je moral povzljati. Končno je mešani zbor zapel vseskozi dovršeno Mokranjevo »Deseti rukovet srpskih narodnih pesma« ter moški zbor Adamičevo zanimivo zelo težko in problematično »Napitnico«. Vsi trije operni solisti so bili nagrajeni s cvetličnimi koški.

KONCERT SV. SAVE V MARIBORU

Je v terek zvečer privabil zelo mnogo občinstva v Gortovo dvorano. Posetilo ga sta tudi številni oficijlni zastopniki kot veliki župan dr. Pirkmaier, zvezka poglavarja dr. Ipavc in Ivo Polja-

nee, min. n. r. dr. Kukovec, oficirski zbor z brigadirjem Nikoličem na čelu, zelo mnogo Sokolov itd. Večer je potekel zelo dostojanstveno, ker so bile vse koncertne točke izbrane. Otvorili so ga s svečano fanfaro iz Libuše, nakar je moški zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja g. Topiča zapel himno sv. Save. Mešani zbor Glasbene Matice je lepo izvajal Schwabovo »Ave Marija« in Adamičevo »V saneli«. Oba zbora sta žela zaslužen aplavz. Par točk so zapeli tudi operni solisti: gđ. Vladimirova ter Rusi Gavorov, Petrovski, Kajol in Oksanski, ki so publiko posebno navdušili z ruskimi narodnimi pesmami, katere so peli v narodnem kroju.

Vilek večera pa je nudila to pot voljaka godla, ki je pod taktirko kapelnika g. Herzoga izvajala same težke skladbe: Dvojakov »Zlati kolovrat«, Beethovnov, s solom virtuozne g. Brandlova in Čajkovskega. Spored je trajal do 11., na kar je sledil ples ob sviranju vojaške godbe.

Baladni večer skladatelja Vitezlava Novaka. Zagrebško pevsko društvo »Kolo« pripravila skupno z orkestrom zagrebške filharmonije baladni večer čskega skladatelja Vitezlava Novaka. Produkcija bo obsegala tri balade:

»Svatheno košuljo«, ki je komponirana za sopran in bariton » solo, za mešani zbor in orkester ter »Dragi morice« in »Nesrečna vojna«. Sednji dve skladbi bo izvajal mešani zbor s spremljevanjem orkestra. Solopartije bosta izvajala člana zagrebške opere ga. Marta Pospisilova ter g. Drago Hrčič. Produkcija se bo vršila v Narodnem gledališču ter ji bo prisostvoval najbrže tudi skladatelj sam.

Ema Destinova v Osijeku. Češka pevka umetnica Ema Destinova je te dni nastopila v Osijeku. Pela je naslovno vlogo v Puccinijevi »Madame Butterfly«. Lokalni tisk zelo hvali njeno kreacijo in poudarja, da je glas pevke posebnost čist in zvonek in topel in da seže vsakomur do srca.

Sifarska šola v Osijeku. Osiješko društvo za p-speščevanje umetnosti in znanosti je sklenilo ustanoviti posebno šolo za slikanje. Zavod bo obsegal več tečajev, ki bodo trajali štiri leta. Šolo bo vodil ravnatelj prof. Gvidon Jenny, poleg njega pa bosta poučevala kot profesorja Gustav Antolkovič in Rudolf Turković.

Bruno Walter — dirigent dunajskega opernega gledališča. Ravnateljstvo dunajskega opernega gledališča je sklenilo s kapelnikom Walterjem pogodbo

„LUKULO“-dišave v zavojskih so, najboljšje.

Domače vesti

RAZMISLJAJTE!

Pri zadnjih skupščinskih volitvah so dobili klerikalci v Sloveniji okrog 60 % glasov. Ako bi se vse napredne stranke združile na skupno listo, bi si priborile 10—11 mandatorov. To se pravi, da bi vsaka resna stranka, ki je nastopila pri volitvah, dobila eno do dva poslance. Vse napredne razpoložljivosti pa je pripadlo klerikalcem 21 poslanev, torej 10 več, kakor jim jih je bilo po številu dobljenih glasov.

Zato je umevno, zakaj se tudi letos klerikalci tako vesele velikega števila neklerikalnih kandidatnih list, zakaj jih podpirajo s časopisjem in denarjem. Oni vedo, da razen Narodnega bloka ne bo dobila nobena druga napredna stranka količnika, da zato pri razdelitvi ne pridejo v poštev in da pridejo njihovi glasovi v dobro klerikalcem. Nadejajo se, da bodo na ta način zopet dobili več poslancev, kakor jim jih bo bilo po številu klerikalnih glasov.

Narodni volilci, prekrizajte jim račune s tem, da se vsi združite na listo Narodnega bloka, na kateri kandidirajo možje vseh stanov in vseh resnih neklerikalnih strank!

* Zahvala Jug. gasilske zveze ministru dr. Zerkjavu. Jugoslovenska gasilska zveza v Ljubljani je poslala ministru za šume in rudnike, dr. Zerkjavu, sledečo zahvalo: »Upoštevajoč Vaše vsestransko zanimanje in dobrohotno naklonjenost ter pomoč v doseganju težnj slovenskega gasilstva, je odbor Jug. gas. zveze v Ljubljani na seji dne 30. decembra 1924 sklenil izreči Vam najiskrenejšo zahvalo z veljavno prošnjo, da blagovolite tudi v bodoče dobrohotno podpirati razvoj in napredek prepotrebne gasilske organizacije.

* Izpremembe v državni službi. — S kraljevim ukazom je profesor pravne fakultete v Subotici dr. Milorad Nedeljković imenovan za ravnatelja poštnih hranilnice v Beogradu. Nadalje so imenovani: pripravnik dr. Josip Tomšič za srezkega komisarja pri srezkem poglavarstvu v Krškem; Dragomir Rajčič za tajnika generalne direkcije carin e sedežem v Celju; Bogdan Cvitković in Ljuba Dabinović — oboja pri carinarnici v Mariboru; pripravnik Leopold Elitz in Fran Verbič — oboja za srezke komisarja, in sicer prvi pri srezkem poglavarstvu v Slovenjgradcu, drugi pri velikem županu mariborske oblasti.

* Imenovanja v sodni službi. V področju višjega deželnega sodišča v Ljubljani so pomaknjeni v višjo skupino: dvorni svetnik Božidar Bežek v 8. skupino I. kategorije; višja sodna svetnika dr. Pavel Skaberne in Fran Rekar v 4. skupino I. kategorije, slednji je obenem imenovan za podpredsednika deželnega sodišča v Ljubljani. Svetnik Vidie je imenovan za višjega sodnega svetnika pri deželnem sodišču v Ljubljani.

* Finančni delegat dr. Savnik je uradno odpotoval v Beograd k sejami komisije za reorganizacijo finančne uprave in je za čas svoje odsotnosti izročil vodstvo delegacije svojemu namestniku dvornemu svetniku Bonaču.

* Državna podpora obmejnim občinam. Veliki župan mariborske oblasti je dovolil prekmurskim občinam iz tozadnega kredita za organizacijo obmejnih občin, in sicer Križevcem 15.000 Din, Puconcem 10.000 Din, Vučji gomili 10.000 Din podpore, da se jim olajšajo bremena občinskega poslovanja.

* Osebnost. Oblastni kmetijski referent V. skupine I. kat. g. inž. Josip Zidanek v Mariboru je imenovan za poljo-privrednega oblastnega referenta v IV. skupini I. kategorije na svojem dosedanjem službenem mestu.

* Osebnost. Včeraj je prišel iz Zagreba v Ljubljano znani pomorski publicist in glavni urednik pomorske revije »Jugoslavenski Pomorac«, gospod Rudolf Crnić, poročnik trgovske mornarice. Njegov prihod je v zvezi s pomorsko propagando in posebno z njegovim najnovejšim glasom, katere se dirigent obvezuje po svojem povratku z ameriške turnee cel mesec dni dirigirati predstave v dunajski operi. Walter nastopi svoje gostovanje začetkom maja.

* Umetnostna razstava v Sarajevu. V nedeljo dne 25. t. m. so otvorili v Sarajevu razstavo del slikarja Romana Babičca.

* Pirandellov »Henrik IV.« na Dunaju. Prole dni je gostovala na Dunaju francoska igralska družina pod vodstvom ruskega režiserja Pitojeva. Uprizorila je Pirandellovo dramo »Henrik IV.« Naslovno vlogo je igral Pitojev, glavna ženska vloga pa je bila v rokah njegove žene. Igrali so seveda francoski in dunajski kritiki je vna navdušena od njihove igre.

* Iz repertoarja dunajskih gledališč. Državna opera na Dunaju ima ta teden na repertoarju: Bajazzo in Schlagobers, Proroka, Afričanko, Manon in Somrak bogov. — Volkopera, ki se nahaja v zelo neugodnem finančnem položaju, ima na sporedu: Plice, v kateri poje vloga slova zagrebška koloraturna g. Vesel-Polla, Bohemo, Lohengrina, Traviato, Ples v maskah, Aldo, Madama Butterfly in Mozartovo »Čarobno piščalo«. — V Burgtheatru igrajo »Peera Gynta« od Ibsna, v Akademskem gledališču pa Shawove komedije »Ljubljance«.

šim delom »Naše more« (pomorska čitanka), ki jo je izdal glavni odbor Jadranske Straže v Zagrebu. Prepričani smo, da bo šla naša rodoljubna javnost našemu tovarišu s simpatijo na roke. Dragega tovariša iskreno pozdravljamo in mu želimo popoln uspeh v našem mestu.

* Himen Poročil se je g. Janko Butar z gđ. Melito Schillerjevo. Bilo srečno!

* Smrtna kosa. V Kamniku je umrl v visoki starosti 80 let splošno priljubljeni čevljar g. Josip Fugec. Pokojnik je bil zaveden narodnjak. Pri pogrebu v nedeljo mu je zadržala v slovo kamniška godba, katere dolgoletni član je bil. Zapušta 78 let staro ženo. — V Slivni pri Vačah je umrl pred kratkim posestnik g. Josip Krblikar. Dosegel je starost 79 let. Pokojnik je bil skrben oče in poštenjak od nog do glave. Zapustil je dve hčerki. — V Mozirju je v nedeljo umrl g. Ivan Klemenak, ugleden posestnik in član občestva mozirskih posojilnice. Blag jim spomin! Preostali smo sožalje!

* Nav vlak na progi Ormož-Murska Sobota. Pričenši s 1. februarjem vozi dnevno redno na progi Ormož-Murska Sobota drugi par mešanik vlakov, in sicer vlaka štev. 7033 in 7038. Vlak štev. 7033 odhaja iz Murske Sobotice ob 5. uri 9 minut, iz Ljutomerja ob 6. uri 20 minut, ter prihaja v Ormož ob 7. uri 24 minut, kjer ima zvezo z vlaki v Čakovcu, Ljubljani in Maribor, ki dospoje v Čakovec ob 8. uri 16 minut, v Maribor gl. kol. ob 10. uri 13 minut in v Ljubljano gl. kol. ob 14. uri. V nasprotni smeri odhaja vlak štev. 7038 iz Ormoža ob 17. uri 30 minut, iz Ljutomerja ob 18. uri 50 minut ter prihaja v Mursko Soboto ob 19. uri 40 minut. Ta vlak ima zvezo iz Ljubljane, Maribora in Čakovca. Priključni vlaki odhajajo iz Ljubljane gl. kol. ob 12. uri 10 minut, iz Maribora gl. kol. ob 15. uri 25 minut ter iz Čakovca ob 16. uri.

* Začasna vrzeta olajšave drž. nameščenec in upokojenec. Pišejo nam: Začasna ureditev glede voznih olajšav drž. nameščenec in upokojenec, ki bi naj veljala do 1. aprila ima 2 hibi: eno glede uradništva, kateremu je menda s tem namenoma otežkočen način vožnje po znižani ceni, namreč to, da je treba za vsako vožnjo posebne objave potrjene od pristojnega šefa. Je malo nerodno za vsako nepredvideno vožnjo iskati svojega šefa, nemogoče pa je eventualni vojni red spremeniti, ako to zahteva nujnost med vožnjo samo. Druga hiba pa obstoja v tem, da se bo na podlagi slinih objav, ki jih izdaja šef svojemu podrejenemu uradniku, vozil tudi neuradni za polovično ceno, ako uradnik odstopi isto svojem prijatelju. Ali bi ne bilo mnogo bolj praktično za uradništvo in žel. upravo, da bi ta zahtevala, da pri blagajni pokaže vsak drž. nameščenec svojo sliko, na kateri so na zadnji strani vsi potrebni potrjeni podatki od pristojnega šefa; identiteta bi bila s tem dokazana, zloraba nemogoča in uradnik bi se olajšave lahko posluževal, ne da nadleguje šefa za vsako vožnjo posebej. — Drž. uradnik.

* Orednji odhod SPD. opozarja posetnike Kriške koče na Krvavcu, da je na novo markirana pot od Jagoš pri sv. Lenartu do Kriške sredi razdalje Sv. Ambroža in Jezerske planine. Na ta način je celotna pot iz Kamnika, odnosno iz Stranj skrajšana za pol ure. — Lastniki Jezerske planine so se pritožili pri zaupniku osrednjega odbora, da turisti večkrat vlomijo v njihove koče. Vankogar, ki ga zalote v kočah, bodo sodnijsko zasledovali. Zato SPD. ne prevzema tozadno nobene odgovornosti. Kriška koča je oskrbovana vsako soboto in nedeljo. Vreme pomladansko, megla pod Sv. Ambrožem.

* Začasna uprava vizumov za Češko-slovaško. Kakor se službeno razglasa, je med 12. marcem in 8. aprilom 1925., to je v času, ko je odprt prakiški velesejem, prehod čez češko-slovaško državno mejo dovoljen brez vizuma. Treba pa je pri konzulatih vidirati sejmisko legitimacijo in na povratku žigosati pri sejmiskem uradu.

* Legitimacije za trgovske potnike. — Avstrijska vlada je z novim letom uvedla nove legitimacije za trgovske potnike. Določni obrazci so na vpogled pri obrtnih oblastvih prve stopnje.

* Odobravanje učnih knjig. Po odloku ministrstva za prosveto je prešla pravica, odobravati učne knjige, izključno v področje ministrstva prosvete. To svojo pravico je bilo ministrstvo preneslo na pokrajinske uprave, odnosno na prosvetne oddelke, dokler so ti obstajali. Ker so ti oddelki uklinjeni, se mora odsej vsaka odobritev zaprositi izključno pri ministrstvu za prosveto v Beogradu.

* Občinska bolnica v Trbovljah. Minister za narodno zdravje je dovolil, da sme pobirati občina Trbovlje izza dne 15. decembra 1924. v svoji bolnici dnevno od vsakega bolnika po 30 dinarjev oskrbnine.

* Infekcijska bolezen med psi. V Ptuj in okolici vlada neka infekcijska bolezen med psi, ki je zahtevala že mnogo žrtev. — Občni zbor ljublj. p. o. »Druženja res. oficirjev« se nadaljuje v torek 3. februarja ob 16. v Oficirskem domu v Ljubljani. Na dnevnem redu: poročila funkcionarjev in volitev uprave. Po obč. zboru tovariški sestanek; pomenek o razdelitvi 30 došlih uniform. — Prvi adjutant Nj. V. kralja general Hadžić se je v kraljevo imenu z lastnoročnim pismom zahvalil za pozdrave s prvega ob. zbora. — Predsednik.

Vaša kolesa

prenoviti, emalirati in popraviti kakor tudi strokovno shraniti preko zime Vam oskrbi ceno

tvrdka J. GOREC
Palača Ljubljanske kreditne banke in Gospodarska cesta 14

* Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani. Ustanovila se je v Ljubljani družba, ki obeta biti za razvoj in napredek gospodarstva velikega pomena. Družba je od deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani registrirana ter vpisana v slovenskem, erbohrvatskem, nemškem, italijanskem, francoskem, angleškem, češkem in esperantskem jeziku v trgovski register. Družba bo dopisovala v vseh navedenih jezikih. Namen družbe je obsežen. Za vse svoje panoge delovanja je dobila obrtne liste, oziroma koncesije. — Zlasti namerava družba kot posredovalka pridobivati industrijam, veleposelstvom, trgovcem, obrtnikom in občinam toliko potrebnih domačih in izumskih kapital. — Opozorjamo na oglas v današnji številki našega lista. 238

* Visoka starost. Predvčeraj zjutraj je umrla v Škofiji Loki v 97. letu svoje starosti gospa Zofija Guldenprein, vdova davkarja. Pokojnica je bila menda izmed najstarejših na Gorenjskem, a do zadnjega čila, zdrava in vesela ter vsled njenega neusiljivega humorja splošno priljubljena. Lahka ji zemlja!

* Pijani šofer. Pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah je te dni vozil okrog dveh ponoči šofer Delniške pivovarne Laško v smeri od Sv. Trojice s tovornim avtom. Blizu Sv. Lenarta je zadel ob cestni steber, avto se je prevrnil in razbil. Šofer je ostal brez poškodb.

* Tavina konj. Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju so ukradli te dni neznanj tatovi posestniku Janezu Poločniku iz hleva kobilu, vredno 7500 Din.

* Rop pri Strazi. V pondeljek zvečer je bil na državni cesti blizu Straz od dveh neznanec napaden železniški upokojenec Richard Terdy iz Novega mesta. Storila sta mu odvzela rdečkasto usnjato listino s 414 Din gotovine, po ropu pa sta zbežala v bližnji gozd. Natančnejša opisa lopovov Terdy ni mogel podati, ker je bil močno prestrašen. Nevarna ptička zasleduje orožništvo.

* Novogradiški komunisti pred sodiščem. Početkom novembra lanskega leta so komunisti skušali proglasiti republiko v Novem gradu pri Zadru. Bilo je to v eri »spornazuma« g. Davidoviča. Okrožno sodišče v Sibeniku je proti aretiranim republikancem uvedlo preiskavo ter določilo glavno obravnavo na dan 10. februarja. Zaradi pomanjka upora in napada na orožnike je obloženih 43 oseb. K obravnavi je postavljen nad 100 priš.

* V pijanosti. V Uhanovi gostilni so prošle nedeljo popivali fantje iz vasi Sv. Štefan pri Trebnjem. Kolarskemu pomočniku Žepiču so fantje nagajali, ker je ba je padel s konja, ki ga je gnil napajati. V jezi je Žepič z nožem zabodel Antona Mišiča, posestnikovega sina z Rožnega vrha. Žepič se zagovarja, da je v pijanosti napadel Mišiča.

* Boljševiški agitator Zija Dibra ubit. Ministrstvo vnanih zadev je prejelo iz Albanije poročilo, da je bil tamkaj ubit znani boljševiški agitator in član »Balkanske federacije« Zija Dibra. Zija je bil aretiran ter so ga orožniki iz Drača eskortirali v Kavajo. Na potu je skušal pobegniti, nakaš so ga orožniki ustrelili.

* Drzen rop v Čazmi pri Belovaru. V bližini Čazme biva odvetnik dr. Kešer v vili pri svojem vinogradu. Ko je sedel prošle pondeljek s svojo rodbino pri večerji, je stopilo v sobo več mož, ki so z revolverji v roki zahtevali od njega denar in dragocenosti. Pobrali so vse, natožili stvari na voz ter se odpeljali. Koncipista Kešerjevega, ki so ga srečali na cesti, so pretepli in težko ranili. V torek zjutraj so našli dr. Kešerja in njegovo gospo zvezana, hčerko pa zaprto v kuhinji. Škoda znaša nad 100.000 Din. Storilec se baje na sledu.

Iz Ljubljane

* Plaćevanje pasje takse v Ljubljani. Pasja taksa za leto 1925. v znesku 100 Din za vsakega psa se mora plačati najkasneje do dne 20. februarja v mestni blagajni (Solski dvorovi) št. 2. I. Kdor si ne bo pravočasno nabavil pasje znamke, bo moral plačati takso v dvojnem znesku.

* Popravek. K včerajšnji notici »Svetosavska proslava na univerzi« se je vrnila pomota pri imenih obdarovancev s krajevo svetosavsko nagrado in v naslovu teme. Pravilno se glasi: Medicinska fakulteta avtor Mile Roš (Pankratske žezle).

* Umrl v Ljubljani. Včeraj so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaj: Ivan Doberlet, železn. strojevodja v pok. in hišni posestnik, 59 let. — Peter Marin, dinar, 30 let. — Blaž Grinčal, delavec, 68 let. — Ivan Špital, poštni poduradnik, 40 let. — Ana Zalaznik, mlinarjeva žena, 36 let. — Stefan Kulij, tapetniški delovodja, 64 let. — Adolf Bošte, ključavničarjev sin, 1 leto. — Drago Hajduk, tovarn. mizar, 66 let.

* Policijske prijave. Od torika na sredo so bili prijavljeni policijski sledeči slučaj: 1 tatvina, 1 telesna poškodba, 1 prestopok pohujšanja otrok, 1 prestopok kaljenja nočnega miru, 1 prestopok pijanosti, 1 izred, 4 prestopki cestnega policijskega reda in 2 prestopka zglasovalnih predpisov. Aretacij se je izvršilo 6 in sicer: 1 radi poskušene tatvine, 1 radi pijanosti, 1 radi vlačuganja in 3 izredne po policijskem dnevniku.

* Občni zbor »Pravnika« v Ljubljani. V justični palači je bil sinoči ob 15.30 občni zbor »Pravnika« pod predsedstvom dvor. sod. svetnika Božidarja Bežeka, ki je vodil zborovanje v imenu obolelega predsednika dr. Danila Majarona. Občni zbor je odobril in sprejel poročila odbora, tajnika in blagajnika. Izvoljen je bil stari odbor a to spremembo, da je bil mesto pokojnega blagajnika dr. Jos. Lavrenčiča, ki je vodil blagajniško posle nad 11 let in je zlasti po prevratu uredil denarno stanje društva, izvoljen notar v Litiji g. dr. Krevelj. Občni zbor je odobril tudi proračun »Pravnika« za leto 1925. Razpravljal je tudi o akciji o prodaji društvenih knjig pravniški fakulteti v Ljubljani in upravnemu sodišču v Celju. Društvo »Pravnik« šteje 606 članov.

* Koncert pevskega zbora Glasbene Matic. Občinstvo opozarjamo, da so od danes naprej v predprodaji v Maticni knjigarni vstopnice za koncert pevskega zbora Glasbene Matic, ki se vrši v sredo dne 4. februarja ob 8. uri zvečer v Unionski dvorani. Istotam se dobi program s tiskanim besedilom. 241

* Šentjakovski pevci. Danes točno ob 8. uri zvečer vaja. Po vaji pa se vrši izredni občni zbor. Ker je stvar zelo važna in nujna, pozivam vseh, da se je udeležijo.

* Za ženinom je šla. Franciška Papan, 24-letna služkinja, se je pred kratkim naveličala svoje gospodinje. Za slovo ji je odnesla več oblake, čevljev in perila ter zlato uro z zapestnico. Policijska oblast pa je sedaj zvedela, da se je odpejala baje v Trst, da poišče svojega nezvestega ljubčka, ki jo je pred časom zapustil. Da bi mu pa bolj imponirala, si je »izposodila« lepo obleko gospodinje in druge stvari v skupni vrednosti 3000 Din.

* Kam se vse upajo tatovi. Pred nekaj dnevi so neznanj storilci odtrgali in odnesli iz pritličja justične palače okoli 2 metra svinčene cevi, ki je služila za dotok vode od vodnega rezervoarja. Povzročena škoda znaša 200 Din. — V noči na 25. t. m. pa se je splazil neznan umovnič do sobe uslužbenec v hotelu Union, jo siloma odprl in pobral nekega uslužbenca uro z verižico ter mu izmaknil še listino z 250 Din gotovine.

* Cerkvena tatvina. Dne 26. t. m. popoldne je cerkovnik cerkve Sv. Jožefa opazil, da je neznan tat ukradel iz cerkve dva medena svečnika s svečami vred. Ko je preiskoval nadalje, je ugotovil, da sta zmanjkali iz dveh spovednic dve koštrunovi kožuhovali. Skupna vrednost ukradenih predmetov se ceni na 600 Din.

* Preporodaši! Občni zbor S. J. S. U. »Preporoda« se vrši v četrtek dne 29. t. m. ob 17. uri v Naprednem dijaškem domu (arčna Narodnega doma). Preporodaši, udeležite se ga polnoštevilno.

* Društvo »Soča« naznanja članom in prijateljem, da predava prihodnjo soboto pri »Levu« o politiki v starem Egiptu univerzitetni prof. g. dr. Vojslav Mole. Po predavanju prim. mandolinisti. Ura navadna. Vstop prost.

* Reduta S. K. Primorje se vrši letos v soboto dne 14. februarja v Narodnem domu. Novost za Ljubljano bo dekoracija velike dvorane v dadaističnem stilu. Vstop strogo proti vabilu. Vabila se že razpošiljajo. Event. reklamacije naj se izvolijo nasloviti na Savo Sanein, Erjavčeva 24.

* Domača predpustna veselica (po starem običaju) se vrši v soboto dne 31. t. m. v restavraciji na gl. kolodvoru v Ljubljani. Začetek ob 8. uri zvečer. Brez vstopnice. Za obilen obisk se priporoča M. Dožničar.

* V gostilni pri »Tičku na gričku« se toči 1. februarja izborna dolenška žametna črnina, znanega vinogradnika Levičarja. V nedeljo in pondeljek špehovka. Sprejemajo se abonenti na hrano.

Iz Celia

* Pomladansko porotno zasedanje v Celju. Za prvo redno porotno zasedanje meseca marca je imenovan za predsednika porotnega sodišča v Celju predsednik okrožnega sodišča dvorni svetnik dr. Josip Kotnik, za namestnika pa višja sodna svetnika dr. Friderik Bračič in dr. Ivan Premšček ter doželno sodni svetnik Valentin Levičnik.

* Mestno računovodstvo v Celju. Zaradi preselitve mestnega knjigovodstva in blagajne iz sedanjih prostorov v drugo nadstropje dvorišnega poslopja magistrata, se v četrtek dne 29. in

Vaše ognjišče bo veselo in vedro, ako ste vi sami. mla stiva, smehi a, ako vi sami ugostite. Redna uporaba

Krema Simon
(Crema Simon)

po dovršeni toaleti na se vsaki koži vam porzrohi čisto in vedro polt. mlo in svežo kožo ter brvzhihen obraz. Ona prepreči in odpravi vsakovrstne razpoke na rokah, rlicico, raskavo kožo ter vsako draženje kože.

Prodaja se povsod: 6
krema, puder in mlo Simon
Parfumerie Simon. 59. Fg. St. Martin, Per s

petek dne 30. januarja v tem oddelku s strankami ne bo uračovalo.

* Redna seja celjskega občinskega sveta se vrši v petek, dne 30. t. m. ob pol 19. uri. Na dnevnem redu so najnovejša poročila iz nekaterih odsekov ter volitve občinskih zastopnikov v volilno komisijo.

* Razpisano zdravniško mesto v Celju. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje službo zdravnika za splošno prakso pri ekspozituri v Celju. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Iz Maribora

* Marković »Rogličev« shod se je vršil sinoči v klerikalni Zadržno »gospodarski banki. Zbra'o se je 300 do 400 ljudi, med njimi morda ena tretjina »spornazumcev«, dočim so bili ostali klerikalci in radovedneži drugih strank. Nad dve uri je g. Marković napadal vlado, hvalil indirektno k'erikalce, direktno pa njihovega eksponenta prof. Riha-riča. Demokratom je očital, da so proti »narodnemu edinstvu, klerikalcev v tej zvezi sploh ni omenil; seveda, saj bi bilo njegove mariborske glorioje takoj konce, ako bi se njim zameril. Enako sta kvitirala klerikalno podporo druga govornika Riharič in Rogič, ki sta tudi napadala edino demokrate, o klerikalcih pa nista črhnila ne besedice. Na shod, ki mu je predsedoval prof. Pečovnik, so pismeno vabili vse mariborske volilce, tudi Nemce in komuniste. To morajo imeti denarja, da ga tako mečejo v vodo!

* Četniska sekcija Orjune Maribor ima svoj sestanek v četrtek dne 29. t. m. ob 20. uri v tistištvu v Narodnem domu. Udeležba obvezna.

* Hudožestveniki pridejo v Maribor v petek popoldne. V petek večer uprizore »Na dnus«. Kaj igrajo v soboto in nedeljo, bo še pravočasno naznanjeno.

1. II. 1925
PLANINSKI PLES
PRI GÖTZU
S. P. D.

Iz Primorja

* Smrtna kosa. V Dekanih (Istra) je umrl zidarski mojster Ivan Štepančič, star komaj 43 let. — V Tolminu - Sv. Luciji je izdihnil Luka Sorli, N. v. m. p.

* Zupanske volitve v Kanalu. Prošli teden so v Kanalu volili župana. Ta čast je doletela g. Karla Angelija, za podžupana pa sta bila izvoljena Kristijan Bavdaž in Franc Berlot.

* Kongres lurlanskih fašistov. Prošlo nedeljo se je vršil v Vidmu kongres italijanskih fašistov iz videmske pokrajine, ki ni prinesel nič novega razen izpremembe v stranknem vodstvu. Za novega tajnika je bil izvoljen Quintino Ronchi, Gorico (mesto) zastopa odvetnik Caprara, gorško okolico Ubaldo Stefanelli, drugorodno cono pa Olivieri. Bandelli in Peternelli sta ziktela iz vodstva.

* Pet občinskih komisarjev je imela Idrija od 4. julija 1924. do danes. Prvi komisar je bil Carlo Castellazzi, za njim je prišel vitez Beden, temu je sledil Batlatti, katerega je nadomestil odvetnik Corfagno Mariano in končno je dobila Idrija petega komisarja v osebi viteza Romea Angelicellija. Transport občinskih komisarjev mora biti že zelo poceni, sicer bi se gospodje ne menjavali tako zaporedoma.

Razpis.

Društvo za zgradbo doma Sokolu I. na Taboru v Ljubljani razpisuje dela in dobave

za napravo vodovoda in sanitarnih uredb v svoji zgradbi.

Ponudbo je vložiti v soboto, dne 14. februarja 1925 med 16. in 18. uro v pisarno društvenega gradbenega vodstva na zgradbi.

Pojasnila, splošni in podrobni pogoji za to in dobave, splošna določila za izpeljavo vodovoda, posebni pogoji za vlaganje ponudb in pripomočki za sestavo proračuna se dobe v pisarni gradbenega vodstva dne 31. januarja, 3. in 4. februarja 1925, vselje med 16. in 17. uro. Istočasno bodo ponudnikom dani na ogled načrti ter jim bo po priglasitvi dovoljen ogled stanja gradbe.

Kompletan izvod priložnosti in pogojev se bode izdajal proti povračilu dejanskih stroškov v znesku 30 Din.

Društvo pa zgradbo si izrecno pridržuje možnost, da bo oddalo delo ne glede na višino ponujene celokupne cnote.

V Ljubljani, dne 28. januarja 1925.

Priporočamo
NOVO IZDAJO
Janko Kersnikovich
romanov:
Cyclamen
Broš. 22 Din, vez. 27 Din, pošl. 1-25 Din
Agitator
Broš. 18 Din, vez. 23 Din, pošl. 1-25 Din
Izdala jih je
Tiskovna zadruga
v Ljubljani

Iz življenja in sveta

Dr. Seipel gre v samostan

Bivši avstrijski kancelar dr. Seipel od potuje začetkom aprila v Rim, kjer se bo nahajal štiri tedne v nekem samostanu. Krščansko-socialna stranka v Avstriji je na pobudo dr. Seipela sklenila, udeležiti se proslave svetega leta z romanjem v Rim, kakor namerava to storiti tudi nemški centum. Romanja v sveto mesto se udeležijo tudi poslanci in cela vrsta drugih uglednih funkcionarjev krščansko-socialne stranke.

Avstrijski romarji gredo v Rim začetkom aprila in ostanejo ondi preko velikonočnih praznikov. Pri tej priliki se bodo poklonili papežu, kakor je to navada. Vatikan je o romanu že obveščen in dela priprave za sprejem visokih funkcionarjev stranke.

Dr. Seipel ostane kake štiri tedne gost v nekem samostanu v Rimu. Vzroka za to se še ne ve. Navadno se umaknejo visoki cerkveni dostojanstveniki za nekaj časa v samostane le v treh primerih: ako se morajo pokoriti za kak pregrešek, ako hočejo opraviti temeljite duhovne vaje, ali ako se pripravljajo za nastop višjega dostojanstva. Piva dva slučaja ba je odpadla pri dr. Seipelu. Zato računamo, da mu bo v najkrajšem času podeljeno kako prav visoko cerkveno dostojanstvo.

„Princ Braganski“

V nekem hotelu v notranjem mestu na Dunaju sta stanovala dober teden dva prijatelja, od katerih se je eden prijavil kot „José de Braganza“ iz Portugaske, drugi pa kot njegov šofer Mauricio Corapova iz Rio de Janeiro v Braziliji. Dovedeni Portugalec ki je dajal razumeti, da je princ iz dinastije Braganza in da ima celo pravico do naslova vojvode, je prišel v hotel le za majhnim ročnim kovčkom. Izjavil je, da prideta popolna prilaga in tudi njegov avtomobil, ki ga je moral pustiti v Rimu zaradi defekta, kasneje za njim. Najbrže je hotel mužakar uganjati pustolovstva na Dunaju, pa je že pri pripravi padel policiji v roke.

Pri nekem prvotnem krojaču si je naročil „prince Braganski“ štiri elegantne obleke in površnik v skupni vrednosti 25 milijonov avstrijskih kron, drugod pa šest lepih popotnih kovčkov, vrednih 10 milijonov kron. V neki papirnici si je dal napraviti mož najnovejši pisemski papir z gibom. Pri tem je opazila prodajalica, da je njegov spremljevalec izmaknil dva lepa svinčnika in v usnje vezano belečnico. „Princ“ si je nadalje naročil tinte posetnice in tisoč legitimacij za list „Seculo“, ki izhaja, kakor je dejal, v Lizboni.

Na podlagi raznih sumljivih okoliščin sta bila mužakarja aretirana. Dočim govori elegantni „prince“ več jezikov, razume njegov šofer, dasi je „doma iz Brazilije“, samo nemščino. Pri napačnem princu, ki je ostal zadnji hotelski račun dolžan, je našla policija kar 12 raznih redov, ki jim je baje dobil v vojni, v kateri se je vojskoval na strani antante. Policija se je intonirala in doznala, da ima rimska policija že njegove prstne odtiske. Priznati je moral, da je bil v Italiji obsodjen na sedem mesecev zapora. Kekel je, da je spoznal v odgojskem zaporu v Benetkah dozdnevna šoterja, ki je bil že tudi kaznovan.

Oba pustolovca ostaneta zaenkrat v policijskem zaporu, kasneje pa prideta pred sodišče.

Darilo italijanske vlade D'Annunziju

Italijanski listi poročajo o jako zanimivem darilu, katerega je poklonila italijanska vlada pisatelju in resen pustolovcu D'Annunziju. Moč je prejel v dar znano vilo Falconieri v Frascati pri Rimu. Vila je bila med vojno sekvestrirana, ker je bila nemška last. Po vojni je dobila palačo italijanska država na račun reparacijskih oblačil. Srečni imetelj te hiše je sedaj Gabriele D'Annunzio.

Vila, ki spada med najlepše stavbe v Frascati, je bila zgrajena v 16. sto-

letju pod pontifikatom Pavla III. Po zneje je prišla v posest trapistov, ki pa niso mogli spraviti skupaj potrebnih sredstev za vzdrževanje razkošne palače. Vsled tega so ponudili zgradbo nemškemu bankirju von Mendelssohnu. Ta jo je kupil zase in jo nato poklonil nemškemu cesarju Viljemu II. Cesar je ostal posestnik vile samo na papirju in je dal krasno palačo na razpolago nemškemu umetniku, ki so se mudili delj časa v Italiji. Ti so smeli v posebnih službah bivati v vili Falconieri tudi po več mesecev. Znani književnik Rikard Voss je bil n. pr. med tistimi redkimi možmi, ki so uživali naklonenost Viljemu II. in so smeli nekaj časa živeti v tej zgradbi. Voss je takrat napisal več del, v katerih je posebno mojsterko opisal večno mesto Rim in rimsko Campagno.

Vila Falconieri stoji na slikovitih gričih, kateri dominirajo nad Rimom. Zgrajen je bil leta 1545, molifski škof Aleksander Ruffini. Pozneje — l. 1650. — jo je izpopolnil arhitekt Franc Borromini. Zunanjšina vile je enostavna, toda krasna, notranost pa je še bogatejša in lepša. Stene dvoran in sob so poslikane s karikaturnimi umetniki del Ghezzi. Na freskami Cira Ferrija ter z oljnatimi slikami Hessel-dorfa in del Maratte. Vilo obkroža veliki kanski park, v katerem se nahaja mnogo arhitektur in kipov slavnih mojstrov. V parku je tudi levo. V lica vile je posejana s številnimi cipresami, ki delajo ta kraj še bolj impozanten in nepozaben.

× Eksklozija kotla na parniku. V rumunskem pristanišču Constanza se je razpočil v nedeljo na grškem parniku „Kiriaki“ kotel, ki je povzročil požar na ladji. Parnik se je kmalu nato potopil. Dosele so potegnili osem mrtvih na suho. Rešili so tudi osem hudo ranjenih, ostala posadka, ki se je nahajala v trenutku nesreče na krovu, je izbežala. Najbrže se je potopila s parnikom vrtil.

× Coolidgeova mačka. Predsednik Coolidge je srečen človek. Odkar je bil izvoljen za predsednika Združenih držav, ga znani in neznani prijatelji kar obkrožujejo z različnimi darovi, med katerimi se nahajajo tudi taki, ki bi jih nihče ne pričakoval, najmanj pa predsednik Coolidge sam. V to vrsto darov spada brez dvoma „Giruetta“. Giruetta je namreč mačka mačka — posebne vrste. Iščena ta mačka sicer ni, ker ni niti ena nikake ženske vzgoje, nihče pa ji ne more odrekat žilovitega instinkta, ki ga poznavejale te mačke višje cenijo kakor znanstveno izobrazbo marsikaterega učenika.

Coolidgeova mačka se namreč spozna na vreme. Letošnjo zimo je baje prav dobro uganila, da bo deževalo in da bo sijalo solnce — v Ameriki seveda, pravzaprav v Washingtonu. Kadar se pripravila lepo, solnčno vreme, se mačka na poseben, vedno isti način vrti okoli sebe. Ravno tako javlja mačka na svojevrsten način, kadar se pripravila vetrovno vreme ali burja. Giruetta je torej vse časti vredna živalica in moremo gosp. Coolidgeu le čestitati, da jo je dobil v dar.

× Srečen nesrečnež. Za dobe zaljubljenih volitev na Angleškem je dal sir Henry Curtis Bennet, sloviti londonski odvornik, ki je kandidiral v Chelmsfordu, na javnem proglasu vrlo neprijetno obljubo. Zaobljudil se je namreč, da bo poljubil vse volilke, ki volijo v njegovem volilnem okrožju — seveda le v slučaju, da bo izvoljen. Sir Henry Bennet je bil izvoljen in je na svojo obljubo že zaljubljen pozabil. Lahko si predstavljamo njegovo zaprepasčenje — ali morda veselje? — ko ga je te dni na nekem sestanku spomnila zastopnica chelmsfordskih dam na njegovo obljubo. Pravijo, da je novi poslanec zalj v precejšnji zadregi. Kako tudi ne? V volilnem imeniku glavnega mesta grofije Essex je namreč vpisanih 16.263 žensk. Nesrečni sir

Henry Curtis Bennet si bo torej moral vzeti najmanj 24 ur časa, da bo obšel in poljubil drugo za drugo vse svoje volilke. Pa se bo moral precej žuriti in se bo smel z vsako zamuditi največ pet sekund! Obljuba dela dolg.

× Ločitev zakonov v Ameriki. Leta 1923. je bilo v Združenih državah ločenih 165.226 zakonov, to je za 11 % več kot prejšnje leto.

× Tihotapska afera v Ameriki. Senatorja Edwarda, bivšega guvernerja države New Jersey, dolže, da stojita na čelu skupine, ki se bavi z vtihotapljanjem alkohola v Zedinjene države.

× Ujeta v blaznici. V nedeljo popoldne je vložila grofica Chateaubriandova pri pariškem sodišču tožbo zoper svoje sorodnike, ker imajo grofice, ki ima veliko premoženje, že od novembra 1922 zaprto v neki blaznici. Četda je umoholna, dasi se zdravniki izjavljajo, da je grofica popolnoma zdrava. Ovdaba navaja celo vrsto podrobnosti.

Dopisi

TACEN POD ŠMARNO GORO. V nedeljo dne 1. februarja ob 2. uri popoldne bo v društveni sobi občini zbor pevskega društva „Zarja“ z običajnim dnevnim redom.

VRHNIKA. Danes, ob pol 8. uri zvečer sestane pristave Narodnega bloka v gostini Mantova. Dolžnost naprednikov je, da se udeležijo sestanka. Vsi, ki verujejo v lepo bodočnost naše domovine in so za pametno gospodarsko delo, ne pa za huiskarie in prepir, morajo uvideti, da je naš spás samo v krepki vladi. Ker je zmagala Narodnega bloka zagotovljena in je obenem velike važnosti, da smo Slovenci v tej vladi čim močnejše zastopani, je dolžnost vsakega, da deluje za čim sianejšo zmago. — V nedeljo dne 1. februarja ob 3. uri popoldne predavanje g. Zupančiča, po predavanju pa javen shod Narodnega bloka, na katerem bo poročal naš kandidat g. Zehal, posestnik iz Rudnika.

KAMNIR. Lovsko društvo v Kamniku priredi tudi letos v soboto dne 31. januarja v vseh prostorih Društvenega doma v Kamniku svojo običajno občjo prikljubno predpustno prireditev pod gorenjim imenom. Pričetek ob 20. uri. Svira godba dravske divizije. Vstopnina 10 Din za osebo. Obleda poljubna. Čisti prebitek v prid Zelenemu križu. Vse love in prijatelje lova ter neprisiljene zabave najvredneje vabi odbor. 236

SKOFJA LOKA. Škofski priredi svoj planj venček v nedeljo dne 1. februarja ob 8. uri zvečer. Ker je prireditev zasnovana v večjem obsegu, opozarjamo na njo osobito naše prijatelje izven Škofje Loke, da nam ostanajo zvesti tudi letos, kakor so nam bili doslej. — Dramatični odsek pripravlja „Veroniko Deseniško“, ki pride na oder dne 8. februarja. 236

IZ SELSKE DOLINE. „Slovenčev“ članek z dne 21. t. m. o živinoreji v selski dolini je skrapan v agitacijske namene. Clankar piše o planinskem gospodarstvu, o ustanovitvi pašnih in živinorejskih zadrug, kakor bi govoril kmetijski predavatelj učencem na kmetijski šoli. Ne omenja pa, da je bila v selski dolini ustanovljena že leta 1907. prva živinorejska zadruga v Sloveniji, da je ta tudi pašna zadruga in da sta obe poučevali kmete o kmetijskem gospodarstvu, planinskih pašnikov in peditivnih in v mnogo kmetov, ki dopisniku lahko odgovore: Prijatelji, vse to smo vedeli mi prej kakor ti! Pred vojno je v selski dolini živinoreja lepo napredovala, imela pa je težave s planinskimi

ki spominjajo na kinematografski roman, so pa popolnoma resnične. „Petit Parisien“ je del tega romana že ponatisnil. Parižani pričakujejo zanimivih odkritij v tej stvari.

× Najmlajša babica na svetu. Doselej je veljala za najmlajšo staro mater v Evropi žena kovinarja na Skotskem, ki je postala s 33 leti stara mati. Sedaj pa ji je odvzela rekord Francozinja Lombardova, rojena v Bonneu v Alžiru, ki je stara sedaj 32 let. S 15. leti se je omožila z nekim ribičem. Njena hči se je tudi poročila s 15. leti in je porodila v 16. letu sina. Gospa Lombardova ima devet otrok.

× Enajstletni patriarh. Iz Bagdada je dospel v Jeruzalem petnajstletni patriarh asirskih kristijanov. Od tu potuje na Angleško, kjer namerava nadaljevati svoje študije. V Jeruzalemu je gost anglikanskega škofa. Deček, ki ima naslov „edini duhovni patriarh“, je prišel že z enajstimi leti do tega dostojanstva. Nekdaj je segala moč patriarhov od Tatarije do Malabarja v Indijemskem oceanu in od Antiohije do Pekinga.

pašniki. Po vojni pa se je ustanovila pašna zadruga, ki se trudi, da bi bila delna paša na državni planini. Kaj pa je napravilo klerikalno zastopstvo o za selsko dolino? Prej, tremi leti so v selski dolini živinorejci tri k ete k obravnavi zaradi planine Pečane. Dopisnik pravi, da je zastopal zadrugo neki kretnar. Očitno se hoče norčevati iz zadruge, kakor da bi kretnar, ki je obenem kmetovalec ne smel zastopati kmetijstva. Resnica je, da živinorejska zadruga niko ga ni poslala k obravnavi v Bohinji, ker o njej sploh ni bila obveščena. Udeležili so se nekateri kmetje z inženierjem Kosmačem na čelu. Mnogo so obljubili. Sledilom, toda klerikalni gozdni oskrbnik je že poskrbel, da smo malo dolili. Društvo se tudi še spominjamo, kaj je rekel poslanec Erodar nekemu kmetu rabi planine, in zato na klerikalne obljube ne damo nič več. Besed je zadosti, naj govore že enkrat dejanja, katerih pa od klerikalcev ne pričakujemo.

JFSENICE. „Slovenec“ poroča, da je za dr. Zerjavom govoril na shodu nekdo, o katerem se ne izplača govoriti. No, kdo pa je ta? Naš idealni bojovnik, delavec Janko Ravnik. O človeku, ki vidi srečo svojega stanu v trdni in močni državi, ki posveča vse sv. e življenje dovojanju na narodnem v društvenem polju, ki z vsemi silami hrepeni po čisti in jelaških razmer, ki e zastopnik raznih delavskih korporacij, se črncmu agitatorju ne ljubi govoriti. Očividno ga boli, ker ves Delavski dom ne premore tako spoštovanega človeka, kakor je naš Janko. „Slovenec“ pa pove, da ima naša stranka še več takih vrlih zastopnikov delavstva, na katerih slone narodne Jesenice. Čast tem neustrašnim borcem, za delavski stan. Ako bi jim vsi delavci sledili, bi se v tovarni korenito izpremenile v delavsko kolo. Kjer pa ni sloge, gre seveda delo počasneje: izpod rok. — Delavec dvakrat.

SV. STEFAN PRI DOLU. Tudi pri nas smo se začeli zanimati za politično življenje. Z veliko hitrostjo se množi številu onih, ki so za pametno ureditev države. Ni še dolgo, odkar so drveči naš kmetije in delavci za stranko ljudskih sieparjev a danes je že drugače. Večina zavednih mož se je včlenila v JDS, v kateri vidijo najboljšo garancijo za pametno politiko in gospodarstvo. Mir ne bo zavladal poprej, dokler ne bo zrušen zločinski klerikalizem. Zato smo se oddčili, zbrati dne 8. februarja večino volilnih krogov v četrti škrinjico.

BREGANA. Dne 25. t. m. se je vršil pri nas sestanek somišljenikov JDS. Udeležba je bila nad 50 volilcev, kar pomeni za našo obmejno občino lepo število Zborovanje je otvoril z jako učinkujočim govorom tajnik k. o. JDS g. Herzog. Nato je govoril g. dr. Zdošek iz Brežic, ki je v strunnem govoru orisal potrebo in pomen bodočih volitev. Prisotni so njegovim izvajanjem živahno pritrjevali

ter sklenili voliti kakor tudi pridobiti čim več somišljenikov za Narodni blok. BLOKE. Znano nam je, da je napravljen g. Lenarčič vsako pot za Trgovski gremij proti honorarju 250 do 300 Din za potne stroške. Kje je torej tu ona idealna požrtvovalnost, o kateri tako rad govori. Vemo, da istočasno opravljajo tudi svoje strankarske in privatne posle. Koliko vam pa še posebej plača samostojna kmečka stranka? Zvedeli smo, da je dobil g. Lenarčič precejšnjo vsoto na roke za agitacijo, ker je posodil svoje ime Puclju.

JURKLOSTER. Na Treh kraljev dan so imeli klerikalci tukaj shod, na katerem je dr. Gosar z veliko težavo in s popolnim neuspehom zagovarjal proti ljudsko politiko SLS. Na zborovanju je bilo veliko več naprednih udeležnikov, kakor klerikalcev. „Slovenski Gospodar“ naj le pisari o klerikalni zmagi na tukajšnjem shodu, kolikor hoče. Tudi ostudni napad na g. Šmida, ki ga vsi poznamo in spoštujemo, priča, da so klerikalci pravi strokovnjaki in lažeh. Dne 8. februarja bomo v Jurklostru vrgli val kroglice v četrto škrinjico in uničili do sedanje izkoriščevalce ljudstva.

BREŽICE. Sokolski ples se vrši dne 1. februarja v veliki dvorani „Narodnega doma“, in sicer ob 20. uri, kar je na vabilih pomotoma izostalo. Pri koncertu in plesu svira godba savske divizijske oblasti iz Zagreba pod vodstvom kapelnika Muhviča. Vabila so se že razposlala. Če se je katerega člana, oziroma prijatelja našega društva pomotoma prezrlo, naj nam blagovoli to pravočasno javiti, oziroma se osebno zglasti pri br. Vidmarju.

POLZELA. Sokolsko društvo na Polzeli uprizaro v nedeljo, dne 1. februarja t. l. veselo igro 3 dejank „Poslednji mnze“. Igra je zelo mična in zabavna. Za obilno udeležbo se priporočamo. Odbor.

STARI TRG. G. Lenarčič je imel preteklo nedeljo pri nas javen shod. Udeležba: 12 pristave SLS, 7 SKS in 6 JDS. Mesto, da bi razvijal svoj program, se je hvalil, kako dober župan je, da je v cestnem odboru in požrtvovalen predsednik gremija. Ni pa povedal volilcem, da je premislil za poslance in da do la pravzaprav kuluk generalu Puclju. Tudi ni povedal volilcem, da je vsak glas izgubljen, ki ga vrže kdo v tretjo škrinjico. Pač pa je v bratskem objemu s klerikalci napadal demokratsko stranko. Shod je tedaj začel jako klavirno, končal pa še slabše. Ali pa bomo vrgli kroglice v drugo škrinjico.

SLIVNO PRI LAŠKEM. Že večkrat smo opozorili naše klerikalne obče, ki so merodajni za pop. avlo 300-likih cest, da je cesta pri nas tako zamarnjena, da ne moremo priti niti s paze vni vozom do glavne rešilne ceste. Vsled malomarnosti treh linovcev, no ramo prevažati drva in ies po stranski poti, pri čemer zamujamo 30-40 eno uro. Popravilo ceste je bilo odobreno že pred meseci, a cestni odbor se niti ne zgame. Seveda, gospodje se bolj brigajo za agitacijo in sleparijo neuko ljudstvo. Dne 8. februarja bomo obračunali z njimi s tem, da bomo vrgli kroglice v četrto škrinjico.

ŠMARJETA PRI RIMSKIH TOPLIH. CAH. Politčna agitacija se pri nas prav živahno razvija. Najprirednejši je mežnar Kori, ki brusi pete po več dni skupaj po Šmiklavžu. Ima zvestega namestnika (deklo), ki pridno zvoni in navija ure v stolpu. Zato pa imamo železničarji „enoio, da prideno včasih celo avo preje v sužo. Upamo, da napravi župnik red, saj ve, da dajemo mežnarju boro.

PRAGERSKO. Orjuna priredi dne 1. februarja ob 7. uri zvečer bratsko zabavo s plesom v kolodvorski restavraciji. Vabimo vsa bližnja društva, prijatelje in somišljenike, da nas posetijo.

SV. VID NIZE PTUJA. Kaplan „resnik si hoče popraviti svoj izgubljeni ugled s tem, da ustnavlja klerikalno pevsko društvo, katero imenuje v „Slovenčev“ v zadnjem „Slovenem Gospodarju“ prav „simenten“ pevski zbor. Po note pa hodi sproti v Lancovo var. Še ni dolgo tega, ko je hodil po note, pa se mu je silno mudilo, ker je bil že v desetih minutah zopet pri Sv. Vidu. Bas je so ga kmečki fantje komaj dohajali. Prihodnjič nekaj več o tej zanimivi diči ki. O ti preklicani magnet!

Elitni plesi

in druge boljše plesne zabave predpisujejo smoking frak. Po najmodernejem kroju iz finega angleškega sukna in po zelo nizkih cenah si ga more vsak nabaviti pri trdniki

Drago Schwab, Ljubljana.

Karin Michaelis:

Jesabel

Otroka sta se igrala na vrtn. Jesabel je pomignila bratu, naj bo tiho. „Ali slišiš, kako se grelo mravlje vojsko, ali slišiš, kako korakajo in bobnajo in kriče — in sedajle bo prifrčal netopir in vse bo porzil!“

Netopirja se je domislila zato, ker je potegnil veter po lipi nad njenim glavom.

„Lažeš, Jesabel, saj ne slišiš mravelj; mravelj ne moremo slišati in oblakov tudi ne!“

„Pa jih slišim in oblaki tudi slišim — zalaj, zdajle prihaja oblaki!“

Deček se je ozrl v nebo. Čudno se mu zdi, da bi slišala oblake.

„A kako, da jih slišiš?“ jo vpraša.

„Tako, tukajle notri,“ se dotakne deklica oči.

„Z očmi gledamo,“ jo poučuje, „in ti si slepa, zato ne vidiš.“

„Ne vidim! Prav dobro lahko vidim, samo če hočem!“

„Ne!“

„Pa!“

Deček pobere črva od tal:

„Stegni roko, Jesabel!“

In ji poljubi črva na dlan.

„Kaj je to?“

„Črviček je, lep črviček!“

„Kakšne barve?“

„Rožnoderče.“

„In vzame črva med dvojico teakih prstkov in ga narahlo poljubi.“

„Ljubek je, Janus, in veliko črvo bi rada imela, zato, da bi se igrali z njimi, kadar si ti v šoli; pa jih ne morem najti, samo kamenje in trava in prst je zmeraj na tleh.“

„Zato, ker ne vidiš in le otipavaš; a kako veš, da je črv rdeč?“

„Saj ni rdeč, rožnoderč je!“

„To je vseeno.“

„Ni ne, rdeče so jagode in češnje so rdeče; moj jezik pa je rožnoderč in polž tudi.“

„Polž je siv.“

„Rožnoderč je, ko pa dobro vem in riba so rožnoderče in voda.“

„Kaj ti nisem pravil, da voda nima barve!“

Jesabel je zajela prsti v roke.

„Lažeš se, Janus, nič nisi priden!“

In se zleketa v travo in sta huda.

Jesabel začne prva:

„Kaj mi povej, od šole mi kaj povej. Kako je bilo danes?“

Deček premišlja.

„Učili smo se zgodbi in računstva.“

„To znam, to je od onega, ki je bil zaprt v levnjaku in pa od fanta, ki je

druge fante pobil in so jih nagnali iz vrta in mama vsak dan računa z mano: miza ima štiri noge in človek ima dve in stonoga jih ima veliko več in dve in dve je štiri in pa ena, dve, tri, štiri, pet, šest, sedem — do dvajsetti znam!“

„Potem smo pa risali.“

„Kako je to?“

„Tako — s svinčnikom.“

„Kaj je svinčnik?“

„O, svinčnik je raven kakor peresnik — ali kakor majhna palčka, bi rekel; in smo risali črte in štrikotnike in trikotnike in tisti, ki znajo, nareče tudi hišice in cvetlice, pa v našem razredu ne.“

„Ali kako vendar, Janus, da naredi cvetlice, ko pa rasejo same od sebe?“

Deček malo pomisli in potegne sestrico tesno k sebi ter se vleče v sešek. Nato vzame kamen, zariše nekaj polob in zemljo in povleče njene prste po rižah.

„Čakaj, bom sam!“

Janus ji poljubi oster kamenček.

„To je mamina škafja za šivanje To-le gumb. To je črv in to-le prosta — vidiš, da tudi jaz znam risati.“

Janus zmaže z glavo.

„Sevé — ampak, Jesabel, če je kdo slen, ne more risati. In če znaš samo

majeeno risati, potem tudi vsaj majee-no vidiš.“

„Vidim, seveda vidim; vse lahko vidi!“

„Fej, ti lažnikva; lagati je grdo, nas ne v šoli.“

„Jaz pa lahko lažem, samo če hočem!“ In obrne obraz v solnce in vsa mala osebkla drgeče od trme in ugodja.

„Ali znaš narisati ptiča, Janus?“

In ji nariše polomljeno štrikljo.

„Ah, to ni nič, ptič je tako —“ in našoči ustna kakor za milnate mehurčke. „To je ptič in ti si neumen, Janus, ko ne znaš narisati ptiča. In sedajle poje —“

In zaživžiža. Deček jo poljubi.

„Ti si tudi ljubek, majhen črviček, Janus in omožila bi se s teboj, čeprav si neumen.“

„Moja sestra si in zato se ne smeva poročiti.“

„Ali jaz se hočem, če ne, te objem!“

„Ušel bi ti in ne bi me našla, ko si slepa.“

Jesabel začne vik in krik in bratee je ni kos utolažiti ne z jagodami, ne s črvi in ne s poljubi.

„Ne jokaj, Jesabel, če ne, bom jokaj še jaz!“

In se umiri; zato ker ji je

Janus obljubi, da bo še sam jokaj. Podrsne mu z roko niz lice, da se poprči, če misli zares, in ko začuti mokro na prstih, ji uide smeh, pa se potaji in se mu šepetaje prilizne:

„Ali hočeš biti tudi ti slep, tako silno bi rada imela!“

Deček se ustraši njene želje in ji odvrne obotavljaje:

„Bi že, seveda, če tako zelo želiš; a počemu bi rada, da bom slep?“

Jesabel mu šepne prav v uho in izprs ji klokoče od smeha:

„Tako, da bi ti ušla in bi padel v vodo in utonil.“ —

(Prevel A. Žužek.)

Najnovejši mladinski knji

VI. Levstik,

Gospodarstvo

Taksa na vozila

T. a. Katera vozila plačujejo takso.

To taksnih predpisih mora lastnik taksi zavezanega vozila sam prijaviti vozilo in ne sme čakati da bo k plačilu takse pozvan. Iz tega razloga mora torej že lastnik sam vozilo oceniti, ali je taksi zavezano ali ne, in njega zadenejo, ako ni plačal takse za vozilo, ker ga je smatral za takse prosto, če se izkaže, da je vendarle taksi zavezano, iste posledice, kakor bi vozilo prišlo. Izgovor, da ni vedel, ali je vozilo taksi zavezano, mu ne bo prav nič pomagal. Zato je v vsakogar interesu, da se natančno prepriča, ali mora za svoje vozilo plačati takso ali ne.

Naredba s slikami taksi zavezanih vozil ni lažja v "Uradnem listu", temveč je bila priobčena finančnim oblastem samo v njih službenem listu "Finančna služba" št. 53. — 55. iz leta 1924. Ta list ima poleg drugih finančnih oblastev tudi vsak davčni urad in vsak oddelek finančne kontrole. Pri njih se torej vsakdo lahko prepriča, ali ima vozilo, ki je naslikanim enako ali slično in ali mora torej plačevati takso na vozila.

V primerih, ker je količina dvomljiva, ali je takso plačati, je najbolje, da se taksa plača iz jazo, da se bo ta taksa nazaj zahtevala, ker se plačilec ne smatra za obvezanega, da bi jo plačati moral. Rok za vložitev prošnje za povračilo takse znaša 90 dni. Ako se prošnja ne vloži v tem roku, taksa zapade.

Prošnja se mora vložiti pri onem davčnem uradu, odnosno županstvu pri katerem se je taksa plačala. Če se je plačala taksa pri županstvu in davčnem uradu (prijavna in letna taksa), se morata vložiti dve prošnji, vsaka posebej.

Prošnja ni zavezana nobeni taksi za vlogo in tudi za rešitev ni treba priložiti nobenega kolka. Taksi za vlogo in rešitev (25 Din) se plačata samo, če generalna direkcija posrednih davkov razsodi, da je bila prošnja neutemeljena in da se je torej taksa na vozila pravilno pobrala, odnosno, da jo je prosilec moral plačati, ker se smatra vozilo za taksi zavezano. (V tem primeru se pobere taksa 25 Din naknadno.)

Ako nasprotno generalna direkcija posrednih davkov spozna, da je bila taksa na vozila nepravilno izterjana ali pa da jo je prosilec po nepotrebnem plačal, se mu taksa povrne, vendar se povračilo takse ne izvrši v gotovini temveč v kolikih.

Iz vsega tega si vsakdo sam lahko izračuna, koliko riskira ako plača takso in zahteva povračilo, in koliko, ako ne plača takse temveč čaka, da se eventualno obdobje radi opuščenega plačila takse.

Prošnja za povračilo takse se glasi n. pr.: "Davčni urad v N. — Ker so smatrali kontrolni organi moj dvokolesni koleselj za taksi zavezan fikcijski voz, sem položil dne... za leto 1925 letno takso v znesku 500 Din, da se izognem morebitnim posledicam. Zato prosim, da mi generalna direkcija posrednih davkov plačano takso povrne."

Mnenje finančnih organov se mi ne zdi pravilno, ker je voz prav običajen kmetijski koleselj s streho in odzvojnimi kolesi. Nato se navede še vse, kar se zdi prosilcu važno za presojo voza. Najbolje je, če se priloži še črtež (slika) dotičnega voza, da more tudi oni, ki voza ni videl, razsoditi kakšne kvalitete je dotično vozilo.

Prošnja za povračilo vložijo lahko tudi oni, ki ob plačilu takse niso izrecno izjavili, da bodo njeno povračilo zahtevali, samo da od dneva plačila takse še ni poteklo več nego devetdeset dni.

(Nadaljevanje sledi.)

Območje celjske carinarnice

Pred dnevi smo orisali nekaj težkoč v območju celjske carinarnice zaradi dozdevne usteinitve njenega delokroga. V tej zadevi nam je komercialno odelene Direkcije državnih železnic v Ljubljani poslale naslednje pojasnilo:

Trgovci, ki so bili leta 1919. in 1920. združeni v Gremiju in Zvezi slovenskih trgovcev v Celju, so situacijo celjske postaje uvidevali s tem, da so pričeli z gradbo lastnega carinskega poslopija. Ustanovitev celjske carinarnice je bila potrebna za velik okoliš celjske trgovine, ki je zahteval osredotočenje carinjenja v Celju radi prevelike oddaljenosti sosednjih carinarnic v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Dravogradu. Celjska carinarnica je torej namenjena edino Celju in Savinjski dolini.

Radi prometnih težkoč, ki so tedaj obstajale na mariborskih kolodvorih, v Ljubljani in zlasti v Zagrebu, je namenjaval železnica pritegniti k carinjenju v Celju tudi pošiljke, ki so bile namenjene za postaje izven Celja; ta načrt pa je bil neizvedljiv, ker se je temu dosledno upirala celjska carinarnica, češ, da carinjenje teh pošilk ne spada v njen delokrog.

Z ustanovitvijo lokalne celjske carinarnice se je sicer dosegla dobrodošla delna razbremenitev obmejnih carinskih postaj, vendar pa se ni nikoli računalo, da bi kapaciteta celjskega kolodvorja zadostila več nego samo lastni lokalni potrebi. Zato ta postaja tudi danes s svojimi napravami ni usposobljena za zmagovajno dotoka tujega carinskega blaga. Zelenišča regulira s transportno omrežjem.

dotok carinskega blaga popolnoma v smislu navedenih razlogov.

Predmetna transportna omejitev pa nikakor ne nasprotuje carinskim predpisom, ker sme pošiljatelj predpisati v tovrstnem listu vsako carinarnico, ki leži v smeri vožnje in je kompetentna za carinjenje dotičnega blaga. S tem pridobita železnica in trgovci na času, ki bi ga sicer utrpelo blago radi carinjenja v Celju.

— V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: Franjo Dolžan, kleparstvo in instalacijska dela v Celju; Marija Antičević, trgovina z vinom na delo in trgovina z lesom na Čevci; Mihael Esih, trgovina z lesom v Ložu; Jos. Urh, veletrgovina z vinom v Ormožu. — Izbrisale so se nastopne tvrdke: Anton Kavčič, tvornica testenin "Savinja" v Celju; Borivoj Špil, trgovina z mešanim blagom na delo v Kočevju (ker se je firma preselila v Pudo pri Ložu); Al. Peče, trgovina z mešanim blagom v Slovenjgradu (firma se je preselila).

— Likvidacija. Nabavljajka zadruha državnih službenikov v Cernobilju, r. z. o. z., je prešla v likvidacijo. Upniki naj se zglase pri zadrugi.

— Konec poravnalnega postopanja. Potrjeni sta poravnavi Antona Gorška, mizarja v Laškem ter Franca Hergoutha, trgovca v Mariboru.

— Olajšanje izvoza našega lesa v Italijo. Izvoz lesa iz Slovenije in Hrvaške, ki gre preko Postojne v smeri Trsta, je bil v zadnjem času otežčen radi visokih železniških tarif. Zato so interesi zahtevali na pristojnem mestu znižanje. To znižanje je odobreno s strani naša in italijanske vlade ter bo železniška tarifa za prevoz lesa znižana za 30 odstotkov na naših in italijanskih železnicah.

— Znižanje pristojbine za legalizacijo svedoč o izvoru blaga, namenjenega v Grčijo. Po odredbi pristojnega ministrstva v Atenah je Grčija znižala pristojbino za legalizacijo svedoč o izvoru blaga namenjenega v Grčijo od 22 zlatih drahem na 3 zlate drahme. Po ti odredbi bodo torej pobirali odslej grški konzulati v naši kraljevini po 3 zlate drahme pristojbine od vsakega vizuma svedoč o izvoru blaga.

— Krediti Državne hipotekarne banke. Časopisje poroča, da bo uprava Državne hipotekarne banke ustavila dajanje kreditov zaradi tega, ker se do danes ni nič pozitivnega napravilo glede na zakon o prisilni poravnavi.

— Konferenca tvorničarjev sladkorja in producentov slad orne pese se bo vršila 31. t. m. in 1. februarja v Beogradu ter bo razprala medsebojna vprašanja. Sklepana je konferenca od strani ministra za kmetijstvo in vode.

— Nove delnice na zagrebški borzi. Tašništvo zagrebške borze obvešča, da se bodo z 2. februarjem uveljavile na zagrebški borzi delnice "Dalmacije", d. d. za tvorenje cementa, Delnice Hrvatske kreditne banke i štedilnice, d. d. v Bosanskem Brodu, bodo prenehale kotirati.

— Izplačilo kupona 25 odstotne državne rente za vojno škodo se bo pričelo po odredbi finančnega ministra dne 1. februarja in izplačilo amortiziranih obveznic dne 1. marca t. l.

— Ustanovitev bančne organizacije v Bosni. Te dni so sarajevski denarni zavodi imeli konferenco ter sklenili, da se ustanovi organizacija denarnih zavodov Bosne in Hercegovine. Izvoljen je bil začasni odbor, ki bo pripravil vse potrebno.

— Nova banka v Posni. Dne 10. februarja se bo vršila v Foči konstituirajoča glavna skupščina Poštanske - podrinke banke, d. d. v Foči. Delniška glavica znaša 1 milijon dinarjev.

— Carinski odfeč v Bosanskem Brodu. Po rešenju Generalne direkcije carin je razširjen delokrog carinskega oddelka v Bosanskem Brodu, ki je pooblaščen, da carini vse uvozno blago kakor carinarnica v Slavonskem Brodu.

— Aleks. Starofolč: Industrija Vojvodine. S to knjigo je zaključena velika serija spisov celokupne industrije po pokrajinah. Pokrenil je to misel urednik "Jugoslovenskega Lloydja" g. Josip Lakota. Vse te knjige je izdala uprava "Jugoslovenskega Lloydja" v Zagrebu. Iz zadnje knjige vidimo, da je industrija Vojvodine v glavnem kmetijska: mlinci, sladkorna tvornice, produkcija spirita,

piva, predvaja itd. Stane 45 Din ter se dobliva v vseh boljših knjigarnah v državi in pri "Jugoslovenskem Lloydju" v Zagrebu, Moravska ulica 21.

— Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 6. februarja pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 10.000 kg plinskega olja in 90.000 kg premoga; dne 14. februarja pri ravnatelstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave smolovih plošč; dne 17. februarja pri ravnatelstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznega železa; pri ravnatelstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave obročev za kolesa; dne 18. februarja pri ravnatelstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznih kemikalij; pri ravnatelstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave asbestnih plošč in vrvice; pri ravnatelstvu državnih železnic v Subotici glede dobave bele kovine, glede dobave firmeža ter glede dobave cina; dne 19. februarja pri ravnatelstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave plošč za maslene.

— Prečetni oglasi so v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

— Vzrok padanja lire. Iz Rima javljajo, da je italijanski finančni minister označil za glavni vzrok padanju lire mednarodno špekulacijo, proti kateri je treba povzeti potrebne mere.

— Sadna borza v Čekoslovski. Iz Prage poročajo, da se sestavljajo pravila za sadno borzo, ki se bo letos otvorila. Ni še gotovo, ali bo njen sedež v Pragi.

— Polom velike madžarske tvrdke z žitom. Iz Budimpešte poročajo: Madžarska žitna tvrdka Alfred Quittner & Co. je postala insolventna. Aktiva znašajo 3,8 milijard, a pasiva 10 milijard mk.

— Padanje grške drame. Rapidni skok angleškega funta in špekulacija sta imela za posledico nazadovanje drame. Ker grške trgovske kroge zelo vznemirja. Gospodarski krogi zaradi tega hudo napadajo vlado, ki si prizadeva najti prave mere za ustavev nazadovanja in stabilizacijo.

— Svetovna proizvodnja železa in jekla. Prvič iz leta 1921. je nazadovala svetovna proizvodnja sivega železa v letu 1921, kar se ponavlja prvem letu na proizvodni železnih držav, ki je padla skora za štodstotkov. Precejšen padec produkcije zaznamuje tudi sivo jeklo. Po "Iron Trade Review" se je proizvodnja na svetu sivega železa (v tisočih ton): 74.620 v letu 1921; 66.171 v letu 1922; 51.468 v letu 1923. Sivega jekla se je proizvedlo (v tisočih ton): 13.575 v letu 1921; 75.096 v letu 1922; 63.008 v letu 1923. in 75.019 v letu 1924.

— Francosko-ameriški finančni konflikt. Iz Pariza poročajo: Kakor se domneva v francoskih vladnih krogih da Amerika ne bo pristala na francoski predlog, da bi Francija oficijelno priznala svoje dolgovne Ameriki, nikar bi Amerika dovolila moratorij deset let. Dalje se čuje, da so ameriški bankirji pričeli sabotirati francoska posojila v Ameriki. Razna tekoča pogajanja radi realizacije posojil za državna in železniška podjetja so bila s strani ameriških bankirjev prekinjena. Hitra rešitev tega nesporazuma med Francijo in Ameriko je nujno potrebna. Herriot namerava v velikem govoru v zbornici obasnit stališče francoske vlade glede medzaveznih dolgov. Predsednik zbornice komisije za zunanje zadeve Franklin Bouillon bo te dni odšel v Ameriko, da tam obrazloži gospodarski in politični položaj Francije.

Borza

28. januarja:

LJUBLJANA (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupiški zaključki.) Vrednote: 7 odst. posojilo 0 do 65, vojna škoda 124 do 127, Celjska posojilnica 219 do 212, Ljubljanska kreditna 227 do 0, Merkantilna 124 do 127, Praladiona 896 do 902, Slavonska 72 do 80, Strojne 0 do 147, Trbovlje 408 do 0, Vevče 100 do 0, Split 0 do 1890, zadolžnice Kranjske deželne 0 do 89. — Blago: zaključek: lipovi blodi, 3 m dolžine, od 20 cm premera naprej, franko meja, 1 vagon 420 do 430 (420). Ponujali so se največ pšenica, otrobi, turščica in oves.

Zagrebška ter beograjska borza ter tržna poročila na 1. strani.

Sokol

Otvoritev "Sokolske dvorane" na Vačah

Počitka in nepremagljivih ovir Sokolstvo ne pozna. Zato je v njega zgodovini nanizal uspeh k uspehu. V nedeljo 25. t. m. je slavil Sokol na Vačah krasen praznik, otvoril je prostorno, s stranskimi sobami in gledališkim odrom opremljeno sokolsko dvorano. Pripravil si jo je s tem, da je praznil sredi Vač stoječ, visok, a čisto zapuščen živinski hlev. Bilo je dela čez glavo, podnevi in ponoči, in celo ob nedeljah. Primeri take požrtvovalnosti so res redki.

Dovolj notranjega zadovoljenja je pridnemu Sokolu na Vačah naklonila zadnja natečaja. Iz Komende, Moravč, Litije, Polja, Stepanje vasi, Most, Ježice, Ljubljane itd. so prišli Sokoli na Vače k otvoritveni slavnosti. Matično društvo Litije, okrožje Ljubljana I. in župa so poslali delegate. Ob treh je društveni starosta hr. Čertane otvoril sokolsko dvorano ter jo izročil pridnemu namenu. Za tem so domači Sokoli dobro odzdravili veseloizbr. Ruček in strahuc in vili z njo nabito polni dvorani vselega razpoloženja. Hr. Kosmač iz Stepanje vasi je moral izvestno podano deklaracijo "Minerije" ponoviti. Izževala je silen utis in pričala, koliko tihe a močne naravne zvestosti je doma na naprednih Vačah. Nato je hr. Ruček v imenu matičnega društva Litije čestitil odseku na Vačah k otvoritvi in bodril društvo k nadaljnjemu uspehu. Okrožni prosvetator hr. Kregar je izročil pridnemu Sokolu natečaj in čestitke okrožnega vodstva Ljubljana I. V svojem govoru je označil otvoritveno slavnost kot praznik vesolja. Vselej povsod: ravno tako okrašena dvorana, zastave, majli, iz obratov seva tekrena radost. Sokoli so pod svojo streho. Otvoritveno slavnost je kakor zahvalna nedelja; hvaležno se Sokol spominja vseh, od ustanovitve do danes delujočih članov. "Zvestosti, da so vsi prispevali k veličini otvoritvene svečanosti. In slavnost je kakor Nova leto nove sokolske dobe: trenutek novih načrtov in začetek novega dela. Zaključil je govor z željo, da se Vačani na zadovolje s temi toplimi društvenimi prostori, ampak, da jim bodi pred očmi le lasten, veličasten in ponosen bodoči Sokolski dom na Vačah. Ta dvorana bodi kakor prag, da se preko njega stoni s foto vzgojenih Sokolov v bodoči Sokolski dom.

Kratki razlazi veličastne Vidmarjeve "Jugoslavije" se sledila nje izvestna izvedba po ss. Novakovi in Simončevi ter hr. Capudnu. K zaključku je zadonela na dvorani državna himna "Bože pravde". Temu svečanemu delu priredil je sledila animirana zabava, kakoršno zna ravni le prava sokolska družba. Brez dvoma je veličasten potek nedeljske otvoritve prinesel Sokolu na Vačah novih sil v moralnem in materialnem oziru.

—2a.

Občni zbor Gorenjske Sokolske žrve so vrši v nedeljo dne 1. februarja 1925 ob 9. uri v Sokolskem domu v Škofji Loki.

Sokol Stepanja vas je prejel Din 500 kot darilo članov in prijateljev Sokola, zbrano v počastitev spomina pokojnega gos. Mihaela Selana, četa društvenega člana brata Franca Selana. Vsem darovalcem, ki so bili zbrani pri bratu starosti Pričeln, bratska hvala! — Odhori.

Sokolsko društvo v Celju je na občnem zboru dne 22. t. m. izvolilo sledeči odbor: starosta hr. dr. Milko Hrančev, podstarosta hr. Kramer Josip, načelnik hr. Grobelnik Anton, načelnica s. Černeva Marija, načelnik kulturno prosvetnega oddelka hr. Strmek Slavko, Odborniki: hr. dr. Božič Anton, Pač Karol, Dolžan Franc, Jerig Lojze, Klemenec Vokoslav, Kovačević Ludvik, Novak Martin, Običar Josip, dr. Rajep Ivan, Sašelj Gregor, Saksida Franc in Kralj Drago, Odbornice: Erhatičeva Marija, Jelenova Marija, Mirkova Tónča in Trdinova Nina, namestnika Česen Franc in Šarfer Slavko, namestnici Kanižova Uroš in Skokova Marija. Preglednica razporedov hr. Gruden Mirko in dr. Kalan Ernest, praporščak hr. Dolžan Franc, namestnik hr. I. Jerše, Zupni odborniki hr. Drago Sirec, namestnik Sašelj Gregor, Odbornice na župni občni zbor: Zofka Debelakova, Franc Dolžan, Gregor Sašelj, Drago Sirec in Petek Ljudovik; poverjenika za fond Sokolskega doma v mestu Celje hr. Drago Sirec in dr. Janko Božič.

Sokolsko društvo Rogaška Slatina je na rednem občnem zboru dne 22. januarja izvolilo sledeči odbor: starosta dr. Franjo Kolterer, podstarosta: Milica Verk, tajnik: Svetozar Perdan, načelnik Ivo Perger, načelnica Minka Kečelava, blaginjičarka Emica Slekova, predsednik prosvetnega oddelka Albin Juvanc.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 28. januarja 1925

Ljubljana 906 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno (1-10)	Padavine mm
Ljubljana	7.	775.0	-1.3	bres vetra	oblačno	4.0
Ljubljana	14.	774.2	-0.1	"	več oblak.	—
Ljubljana	21.	773.0	-5.8	jug	oblačno	—
Zagreb	7.	774.4	-2.0	"	—	5.0
Beograd	7.	775.3	-2.0	bres vetra	več. jasno	3.0
Dunaj	7.	—	—	—	—	—
Praga	7.	770.1	-1.0	jugo vzhod	oblačno	—
inost	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer nižji, temper. višja

Solnce vzhaja ob 7.28 zahaja ob 16.53

Vremenska napoved za četrtek: Večina nejasno, vija temperatura, deloma nad ničlo. Prognoza negativna.

gospodar Slobodan Jekić, odb. namest. Ipanica Glinškova in Miska Unverdorffova, rač. pregledovalca Ivan Glinšek in Fr. Bratuk.

Sokol na Vlnici je imel v nedeljo 18. t. m. reden občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči bratje in sestre: Franjo Lovšin starosta, Lovro Tončič nam. starosta, Rudolf Kavčič tajnik, Ivan Lapajne blaginjak, Kazimir Malič načelnik, Olga Mikulič načelnica, Poldka Ravdek prosvet., Zora Blino predk. zab. odseka in Ivan Cvar odbor.

Sport

SLUŽBENE OBJAVE JZSS.

(Iz seje upravnega odbora 26. t. m.)

Česky svaz izžaru sporoča nadomestne termine od 5. — 9. marca, ako ne pade do 5. februarja sneg. Dravska divizija obvešča, da počne s 1. februarjem smuči tečaj v Kranjski gori.

Savez sklene, razdeliti svoje smuči v last klubom. Vseled tega naj javijo vsi klubi število smučarjev do 4. februarja. Za boljše smuči bo plačati enoletno pristojbino 30 Din, ostale se bodo razdelile brezplačno. Ker izvirajo smuči iz svoječasne podaritve Sportne zveze, morejo nanje reflektirati le klubi iz Slovenije. Na zakasnele prošnje se ne bo oziralo.

Dej saveznega inventarja se odstopi v uporabljanje resilne ekspedicije T. K. Skale, da se podpre že obstoječo resilno ekspedicijo tudi za morebitne neizgode smučarjev v ziml.

Savez ima dalje nekaj materiala (turistovskega in smučarskega) katerega bo tudi razprodal ter se bo ta dan prodaje objavil.

Za tekme za srednjeevropsko prvenstvo na Češkem je prispelo 15 prijav. Vsi prijavljeni tekmujejo na 18 km. Kot gostje Češkega svaza izžaru se določijo: Benković (Hask), Kajzeli, Predalič in Ogrin (Skala) in Janko Janša (Lask). V slučaju, da se vrše tekme v marcu, vstopil mesto Janše g. Kmet (LSK). Vsi ostali uživajo pogodnost 33 in pol odst. popusta na čeških železnicah in znižani penslon na 25 CK dnevno. — Savez bo zastopal g. Eng. Sila. — Tekem v Zakopanih se udeležijo Kajzeli, Ogrin in Predalič, vsi T. K. Skala, tudi tam tekmujejo na 18 km. Prihodnja seja 4. februarja.

Drasna tekma za prvenstvo Jugoslavije. JZSS je določil sledeče sodnike za to tekmo: Vodstvo dr. Fuchs, sodniki: dr. Muhleisen, Hofbauer, Juvanc J., Juvanc N., Betetto, dr. Jenčič. Vsi ti sodniki se naprošajo, da se udeležijo zanesljivo danes v četrtek ob 8. uri zvečer sestanka v damskem salonu kavarni Emone.

Nedeljske tekme v Beogradu. Pilec tekme Jugoslavija: BLP. sta se preteklo nedeljo vršili v Beogradu še dve tekmi, in sicer BSK: Jedinstvo 1:1 (1:0) in Jugoslavija rez.: Soko komb. 4:1.

Jugoslavija: BLP. Svojo vest v torkovi številki o tekmi Jugoslavija: BLP. moramo popraviti v toliko, da je Jugoslavija porazila reprezentanco BLP. z 2:0, a ne obratno.

Lep uspeh sušaškega Orienta. Prošlo nedeljo je Unione Sportiva Trestina igrala na Sušaku proti Orientu. Po napeti borbi je zmagal Orient s 4:3 (1:1).

Urugvajsko olimpijsko moštvo odide mesca marca na trimesčno turnejo po Severni Ameriki. Za to turnejo vlada po Severni Ameriki izredno zanimanje.

Zopet nov Nurmijev rekord. Pri lankotističnih tekmovanjih na pokritih tekaških v New Yorku je Nurmijev rekord postavil s 5:08 nov svetovni rekord.

Naša reprezentanca ne igra proti Južni Italiji. Zagrebški "Jutarnji list" doznava iz verodostojnega vira, da se tekma naše reprezentance proti reprezentanci Južne Italije ne bo vršila. Po tekmi proti Štajerski je naš savez zahteval od italijanskega, naj sporoči termin za to tekmo. Iz Italije je dospel odgovor, da se bo to zgodilo v par dneh. Ker pa ta odgovor do torka ni dospel, se smatra v zagrebških krogih, da do te tekme sploh ne pride.

Najboljši angleški nogometni klub pride na kontinent. Zastopnik angleškega kluba Bolton Wanderers, ki ga angleško časopisje označuje kot sedaj najboljši angleško moštvo in ki se smatra kot favorit za angleško prvenstvo in za angleški pokal, je dospel na Dunaj. Imenovan klub odide na turnejo po kontinentu, in sicer bo igral v Pragi s Sparto, v Dresdenu s Guts Muts in na Dunaju v Vienno. Za Angleže se zelo zanima tudi Budimpešta, vendar pa še ni sklenjeno še nič definitivnega.

Lastnik in izdajatelj Komercij. Jutra, odgovorni urednik Fr. Brozović, tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Kupite le "Zatorog" milo

Ta znak jamči

za kakovost

Kupite le "Zatorog" milo

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 10 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

Zenilve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—. Najmanjši znesek Din 10.—.

Obrt

Slike za legitimacije
zdelne najhitreje fotograf
Hugon Hiber, Ljubljana,
Valvazorjev trg. 69

Poseb

Nemščino in francoščino
se poučuje trgovci. Prijava
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Za službo“. 2225

Službe (dobe)

Modistinija
dobro prakso, se sprejme
tako za Celje. Ponudbe pod
„Jutra“ na upravo „Jutra“. 2113

Koncipijenta
sprejme takoj ali pozneje
dr. Franjo Lovrec, odvornik
v Ormožu. 2018

Kontoristinija
samostojna moč, večja vseh
pisarniških del, se sprejme
s 15. februarjem t. l. Plača
po dogovoru. — Ponudbe na
parafeto Čuček Kompanij
v Ptuj. 2046

Knjigovodjo

perfektna bilancista, sprejme
veliko industrijsko podje-
tje, nadalje poslovanje raz-
pisateljstva K. H. F. S. S. S.
D. E. N. T. A. s 15. febr. 1925
v trajno službo. Prosto sta-
novanje, razvija (elek-
trika) in event. kurjava.
Začetnik fakulteta. Mesto
dobi, kadar je že več let de-
loval samostojno v kuki
večji invarij, utr. indust-
rijske, je slovenske na-
rodne in boho biti na
delu (študij). Znanje
jezikov: slovenski, hrvaški
in nemški — korespondent
tudi francozi. Prednost ima
tiskarstvo-Sokol. Ponudbe z
zahtevki plače, curriculum
vitae ter izjavilo prejeti
spleti na upravo „Jutra“
pod „Trenost 28“. 1867

Vrtinarski pomočnik
prekorača moč, zmoten slo-
venske in nemške, se sprejme
takoj. Oglasi se je v Hre-
novi ulici št. 19. 2236

Išče se oskrbnik
za posredstvo na Dolenskem.
Prednost imajo penzionisti,
ki se razumejo na sadovnjak
in vinograd. — Ponudbe na:
Dolenc-Hindovnik-Javornik,
Ljubljana. 1962

Kovaška pomočnica
samostojna, se sprejme
takoj. Oglasi se je v Hre-
novi ulici št. 19. 2236

Nočni čuvaj
se sprejme takoj pri družbi
„Zora“. Ljubljana. Reflek-
tent naj se oglasijo v aka-
diji na Martinovi cesti 32. 2229

Za tiskarsko stroko
se sprejme valence, ki ima
vsi 2 razreda srednje šole.
Naslov pove uprava „Jutra“. 2272

Stalna služba
dobi gospa ali gospodična,
ki poseduje dobičkanosno
podjetje 100000 Din. Cenj-
pudbe z navedbo plače pod
„Definitivno“ na upravitelstvo
„Jutra“. 2271

Službe (iščejo)

Delavec
Nije službo v kuki trgovini
ali kaj silnosa. — Ponudbe
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Pridnost“. 1614

Prva hotelska sobarica
s večletnim spričevani, išče
službo. Ponudbe na naslov:
I. l. Podgoršt št. 17, Ko-
meda pri Kamniku. 2220

Iščem službo v trgovini
ali drugem podjetju kot slu-
ga ali delavec v skladišču.
Cenjene ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Štev. 315“. 2216

Brivski pomočnik
mlad, išče službo na delu.
Cenjene dopise na naslov:
Steyer Drago, Jesenice 134. 2220

Deklica
stara 16 let, pridna in po-
stena, zdrava in močna, ki
ima veselje do trgovine, želi
vstopiti kot učenka, event.
tudi na delu. — Naslov in
prejeto poslovanje daje in
Okorn, učiteljica, Radova. 2240

Priden kmetič fant
mlad, kmetičev delo, ki je
že služil za blazna, želi v
Ljubljani ali okolici primer-
ne službe. Je jako delaven
in pošten. Naslov pove upr.
„Jutra“. 2223

Trgovski pomočnik
abducent mešanske šole —
izkušen mešane trgovine, želi
premeniti mesto. — Nastopi-
laho takoj ali pozneje. —
Naslov pod značko „Vrsten
1022“ pri upravi „Jutra“. 2226

Trgovski pomočnik
abducent mešanske šole —
izkušen mešane trgovine, želi
premeniti mesto. — Nastopi-
laho takoj ali pozneje. —
Naslov pod značko „Vrsten
1022“ pri upravi „Jutra“. 2226

Trgovski pomočnik
abducent mešanske šole —
izkušen mešane trgovine, želi
premeniti mesto. — Nastopi-
laho takoj ali pozneje. —
Naslov pod značko „Vrsten
1022“ pri upravi „Jutra“. 2226

Trgovski pomočnik
abducent mešanske šole —
izkušen mešane trgovine, želi
premeniti mesto. — Nastopi-
laho takoj ali pozneje. —
Naslov pod značko „Vrsten
1022“ pri upravi „Jutra“. 2226

Učence

s enoletno prakso, išče me-
sta v kuki trgovini v Ljub-
ljani ali v kakem drugem
mestu. — Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Najno 1041“. 2252

Spretna natakarka

18-letna služba — event. vzame
tudi gostilno v najem. —
Pisane ponudbe na naslov:
Anzela Posařar, Gledališka
ulica št. 7/III (Vogelnik). 2260

Inteligentna g.

srednjih let, večja slovenska,
nemška in francoška je-
zika, s lepo pisavo, išče
novo in lep primerne službe.
Ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Beda“. 2273

Pridno dekle

z dekleta, želi vstopiti v
službo kot natakarka. —
Zmožna je tudi kmetijskih
opravil. Najraje kje na de-
letu. — Naslov pove uprava
„Jutra“. 2281

Prodaj

Tri voze gnoja
se prodaja. Naslov pove upr.
„Jutra“. 2153

30 okvirjev oken

130 x 106 cm, z dvojnimi
okni, brez stekla, v najboljšem
stanju, takoj prodaja
K. & H. Ješek, Maribor.
Mlaj 103. 2150

Motor na sesalni plin

16-20 HP, sestoji iz mo-
torja in generatorja, t. j.
peči, čistilne plina in skra-
njača ter cevovoda, vse kom-
pletno v najboljšem stanju,
v pogonu teža 40 g, prodaja
za 45.000 Din K. & H. Ješek,
Maribor, Mlaj 103. 2145

3 pletilni stroji

skoraj novi, št. 8, se ugodno
prodajo. Naslov pove uprava
„Jutra“. 3027

Perje

kokodža, goveje in snežni puh
ter različne vrste, vse mo-
stno po smernih cenah ter-
ka E. Vajda, Čakovec. 1883

3 pletilni stroji

skoraj novi, št. 8, se ugodno
prodajo. Naslov pove uprava
„Jutra“. 3027

K. Mahorič, Novo mesto

smoking, plaški, pisane oble-
ke, črnačarska muska, jum-
perji, zastori, ručna dela,
blazina za divan, kozarci,
servisi ure, vaze, kipi, mi-
sica, sode, kolige, dravke
in razno. Maribor, Koruše-
va 7/II, vrata 8. 2208

Dobro ohranjeno knjigo

„Dobra kuharica“
od Minke Vasičeve, se prodaja
Ponudbe z navedbo cene na
Tejo Friedrich, Langusova c.
št. 32 (Mirje). 2244

Mlad pišček

original „Foksterijer“, bakren
kotli in druga kuhinjska po-
soda, se prodaja na Sv. Petra
cesti 85. 2245

Angleško-nemški slovar

komplet, se prodaja. Naslov
pove uprava „Jutra“. 2241

Pisalni stroj

malu rabljen, prodaja po iz-
redno nizki ceni „Posredova-
lec“, Sv. Petra cesta št. 23.
2263

Lepih 100 smet-

niških razglednic
za šaljivo pošto
nudi
za 25 Din
trdka M. TICAR,
Ljubljana. 2240

Kupim

Prazne „Odo!“ steklenice
kupi dr. Franjo Anton
Kauc, sinova, Židovska ul. 1.
50

Stara okvirja

za moško in žensko kolo,
event. kompletne stare kolo,
kupim. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod šifro „Kolo 1049“. 2267

Kože divjačine:

divjih in domačih zajcev,
isic, kur, dihurjev, polhov
td. kupuje po najvišjih
dnevni cenah Peter Šemko,
Ljubljana, Križevniška ul.
št. 7. 1375

Lisičje kože

in kože drugih divjačin
vedno kupuje D. Zdravčič,
trgovina usnja v Ljubljani,
Florjanska ulica št. 9. 1205

Izredična stiskalnica

(Excenterpresse), se kupi.
Cenjene ponudbe pod šifro
„Stiskalnica“ na upr. „Jutra“. 2062

Nepremičnosti

Enonadstropna hiša
s vrtom, blizu kolodvora, se
prodaja. Pisane ponudbe na
upravo „Jutra“ pod „Dom“. 2253

Mlin in žago

s posvetom preko 30 ravnov,
od tega 15 črakov nile in
travnikov — eventuelno samo
mlin in žago z nekoliko dru-
gi posreda, ob državni cesti
med Lukovico in Krasnojo —
ugodno prodaja Josip Lavrič,
Vrasko. 2275

Stanovanja

Sobico
išče mladenčevski urad-
nik. — Ponudbe pod značko
„Zalog“ na upravo „Jutra“. 2160

Veliko prazno soho

v centru mesta, s vhodom
iz stopnišča, po možnosti s
sopratno kopalnico, se išče.
Ponudbe z opisom lege pod
šifro „Veletrečec“ na upravo
„Jutra“. 1531

Majhno stanovanje

kompletno ali delno, iz
dveh sob s soprobnimi kupa-
lnico, v novi ali stari zid.
se išče. Plača se dobro, tudi
za daljšo dobo naprej, event.
se da tudi odkupiti. Sepa-
ritan vhod in centrum mesta
pogoj. — Ponudbe z opisom
lege stanovanja naj se po-
krijejo na upravo „Jutra“
pod šifro „Samski dom“. 1511

Opremljena soha

za 2 sobi, se išče. Ponudbe
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Častnik 1035“. 2217

Malo, opremljeno soho

se išče s 1. febr., event.
pozneje. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Soba 1027“. 2230

Dijak

srednješolac, se sprejme na
brano in stanovanje. Cena
za vso okoliš 700 Din.
Naslov pove uprava
„Jutra“. 1987-ur

Mala, opremljena sobica

se takoj odda. Naslov pove
uprava „Jutra“. 2237

Lena soha

z električno razsvetljavo in
blatni upr. — Naslov pove
uprava „Jutra“. 2255

Dva mlada zakonca

ki sta brez denarstva, išče-
ta majhno soho. Naletno
plačilo na leto za pol leta
naprej. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Priprosta“. 2258

Prazno soho

18-leten, se 1. februarjem. —
Pisane ponudbe na upravo
„Jutra“ pod značko „Prazna
soha 1046“. 2259

Opremljeno soho

18-leten mladenec s popolno
oskrbo in sredini mesta pri
bolji rodinosti. Ponudbe pod
šifro „M. K.“ na upravo „Jutra“. 2274

Dva gospoda

se sprejmeta na stanovanje
v stari sohi. Naslov pove
uprava „Jutra“. 2264

Soba

s posebnim vhodom, elektr.
razsvetljavo in vso oskrbo,
se odda 2 gospodom. Naslov
pove uprava „Jutra“. 2261

Lokali

Prostori za skladišče
se oddajo v najem. Istotam
se odda tudi biev in pod-
strže. Naslov pove uprava
„Jutra“. 2155

Trgovski lokal

v sredini mesta, se išče za
tako ali pozneje. Ponudbe
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Lokal 607“. 2008

Lokal

kompletno opremljen za tr-
govino, v najem. Istotam
se odda tudi biev in pod-
strže. Naslov pove uprava
„Jutra“. 2155

Trgovina

nabavljajo v Ljub-
ljani, se radi družinskih
razmer prav vedno prodajo.
Ponudbe na upravo „Jutra“
pod šifro „Lep lokal 10-0“. 2205

Prostor za delavnico

ter soho za pisarno in pra-
dalno skupaj, odda v na-
tem Karel Bele, Rožna do-
lina. 2179

Fotograf, pozor!

V celnem industrijskem kra-
ju, tik državnice, se odda
veliko večji lokal v najem
(3 sobe, kuhinja, dvoriste in
priljubine). Ponudbe na upr.
„Jutra“ pod „Brez konku-
rence 1020“. 2238

Soba za pisarno

se išče s 1. febr. v mestu.
Cenjene ponudbe pod značko
„Najno 950“ na upr. „Jutra“. 2227

Trgovino ali trg. lokal

kupim, odnosa prejemam,
event. pristopim kot družab-
nik. Veržan v vseh stroških
Ponudbe z navedbo potreb-
ne kapitala na upr. „Jutra“
pod šifro „Ekstencija 1025“. 2222

Primeren prostor

za kratkotrajno delavnico v pri-
ljudi ali v 1. nadstropju,
se išče. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Snažnost 8-7“. 2254

Trgovina

katerikoli stroke na dobrem
prostoru v Ljubljani, se pre-
vzame, event. se odkupi cela
zaloza. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod značko „Ameri-
kanec 1037“. 2249

Dva mlada zakonca

ki sta brez denarstva, išče-
ta majhno soho. Naletno
plačilo na leto za pol leta
naprej. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Priprosta“. 2258

Prazno soho

18-leten, se 1. februarjem. —
Pisane ponudbe na upravo
„Jutra“ pod značko „Prazna
soha 1046“. 2259

Opremljeno soho

18-leten mladenec s popolno
oskrbo in sredini mesta pri
bolji rodinosti. Ponudbe pod
šifro „M. K.“ na upravo „Jutra“. 2274

Dva gospoda

se sprejmeta na stanovanje
v stari sohi. Naslov pove
uprava „Jutra“. 2264

Soba

s posebnim vhodom, elektr.
razsvetljavo in vso oskrbo,
se odda 2 gospodom. Naslov
pove uprava „Jutra“. 2261

Kapital

7000 Din posojila iščem
za dobo 6 mesecev. Posojilo
vrnem s obročni vred v me-
sečnih obrokih po 1000 Din.
Posojilo rabim za razširjenje
trgovine. Pisane ponudbe
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Sigurnost 987“. 2165

Kateri gospod bi posodil
dani 1000 Din? Ponudbe na
upravo „Jutra“ pod značko
„Najno“. 2010

Delnice

Prodaj 150 delnic opekarne
Emone — 30 delnic Obrtne
banke — 10 delnic Strojnih
tovaren in Ilvaren — po nor-
malnih cenah. Naslov pove
uprava „Jutra“. 2091

Iščem družabnika

za trgovino mešanske blaga
na delu, na zelo promet-
nem kraju. Ponudbe na upr.
„Jutra“ pod „Družabnik“. 2043

15.000 Din posojila

18-leten mladenec, se sprejme
za dobo 6 mesecev ter mu 50
delic, obrat. Jamatra sluzur-
no. Ponudbe na upravitelstvo
„Jutra“ pod „Sigurnost 1058“. 2286

Katera dama

bi posodila gospodu na zelo
dobičkanosno podjetje. Din
200000, pod zelo dobrih
obročih — Cenjene ponudbe
pod „Prekriža“ na upravo
„Jutra“. 2269

Dopisovanje

Boljši gospodnični
(triki), štetja, doplačila v
boljši gospodnični. Ponudbe
na upravo „Jutra“ pod šifro
„Tjaša“. „Tajana“. 2262

«Trgovina 14238»

Delavice pisane v upr.
„Jutra“. 2285

Alaska

Godala
dobro ohranjena, se prodaja.
Ponudbe na Sokolsko dru-
štvo v Cerknici. 2265

Razno

Zastopniki
za razprodajo lekarniškega
„Nardna enciklopedija“, se
išče v vsakem mestu v Sloveniji.
Ponudbe je najeti na
Jutpa. Saje, Ljubljana,
Mestni trg 25/1. 2194

Dama

sprejme zastopnico za Ju-
noslavijo, event. radi za Ju-
noslavijo. Ponudbe z navedbo
poslovil in stroke pod šifro
„Avila 904“ na upravitelstvo
„Jutra“. 2242

Strojno pletenje

Točna in lepa izdelava —
nizka cena. Zeljarska ulica
št. 11/1. 2235

Advokat dr. Egon Starč
zaprisežen sodni tolmach češkoslovaškega, nemškega in
slovenskega jezika v TRSTU
dovoljuje si naznaniti, da je premestil svojo pisarno
v ulico **Via Valdirivo št. 30, II. nadst.**
Telefon št. 28-83

Glavno zastopstvo oglasnega oddelka upravitelstva „Jutra“ v Trstu
je prevzela
Mednarodna agencija za oglaševanje
Josip Čehovin, Trst
Viale XX Settembre 65, I. Piano.
Oglasi za „Jutra“ iz Italije se sprejemajo le preko
navedene agencije ki daje tudi vse potrebne
podatke.
Industrijske in trgovske tvrdke, ki bi hotele inserirati v
večjih italijanskih listih, opozarjamo, da morejo to storiti
preko oglasnega oddelka uprave „Jutra“, Prešernova
ulica št. 4, kjer se dobe vsi potrebni podatki. Oglaš-
evanje preskrbi potem našo glavno zastopstvo v Trstu.

Cvetličarna Anton Bajec
Ljubljana, Pod Trančo št. 2
oskrbi **sveže cvetje** šopke in
vask dan venec,
trakove z napisi itd. točno in po spornih cenah.
2222
Vsakovrstne vožnje
služi prevoz posilov ob pri-
ljudi, event. prevoz premo-
leva in drva v kolodvoru ali
od drugod in vsakovrstne
druge vožnje, okoli točno
najhitreje



ALEKSANDER DUMAS ZVEŠTOBA DO GROBA (LA DAME DE MONSOREAU)

57

Ko se je Chicot uveril, da ima iskane dokumente, jih mirno vtakne v svoj žep, potem vzdigne telo odvetnikovo in je položi v posteljo, odpre vrata in pokliče Gorenflota. Krvavo mrljo na tleh je pa pokril z neko preprogo.

„Kako ste bledi!“ pravi Gorenflot, ki je takoj na klic prihitel.

„Da, poslednji trenutki tega ubogega grešnika so me pretresli!“

„Poslednji? On je torej mrtev?“

„Imam vse razloge, da to mislim.“

„No, pa malo poprej je bil še zelo živ!“

„Še preživ! Pa je hotel pojesti nekaj težko prebavljivega. In ker ni mogel požreti, je moral umreti.“

„Vidiš vruga! Ta lopov me je hotel zadaviti in potem prebosti mene, sinu cerkve, nedotakljivega! To mu je najbrže prineslo nesrečo! Kazen božja!“

„Odpustite mu, kume, vi ste kristjan!“

„No, naj bo, odpušcam mu, čeprav me je zelo uplašil!“

„To še ni vse. Prižgati morate tudi svečo, vsaj eno, in potem moliti ob njegovem truplu!“

„Zakaj?“

„Zato, da vas ne bodo zaprli. Kot morilca njegovega.“

„Mene? Morilca? Pa saj je hotel on mene zadaviti!“

„Seveda, seveda, ker se mu pa to ni posrežilo, ga je od jeze zalila kri, v prsih mu je počila žila, in potem lahko noč! Vidite, vi ste glavni vzrok njegove smrti! Nedolžen vzrok. Pri nas pa velja zakon glavo za glavo! Dokler pa se vaša nedolžnost ne izkaže, bodo prav strogo ravnali z vami!“

„Hm... zdi se mi, da utegnate imeti prav, gospodar Chicot... mogoče, da. In v tujem mestu! Pa kaj naj storim?“

„Tukaj ostanite pri njem, pobožno molite, kakor pač znate, in ko se stemni, in ko boste sami, zapustite to gostilno, sami, na tihem, sigurno, naglo. Veste li, kje je na oglu ulice podkovnica?“

„Seveda vem, saj sem še sinoči dobil tam ta udarec!“ pravi Gorenflot in se jezno namrdne pri tem spominu ter pokaže modro liso pod očesom.

„Ganjiv spomin! No, jaz poskrbim, da boste tam našli svojega konja, razumete li? Zajašite ga, ne dajte nikomur nikakršnega pojasnila, in ako nimate preslabega spomina, poznate tudi še cesto v Pariz. V Villeneuve le Roi boste prodali svojega konja in našli zopet Panurga.“

„O, dobri Panurg! Prav imate, neizmerno me bo veselilo, da ga zopet vidim. Vzljubil sem svojega oslička. A od česa bom med tem živel?“ turobno vpraša menišič.

Chicot vzame iz žepa pest tolarjev in še kak cekin je bil vmes, in vse bogastvo vsiplje na odprto široko menišjo dlan.

„O, plemeniti mož!“ klikne Gorenflot, do solz ganjen.

Potem ukaže Chicot menihu, da klekne k postelji, potem pokliče gostilničarja in mu pravi: „Cujte, gazda, v vašem hotelu se je zgodil velik dogodek. Ta besni rojalist in izdajalec vere je davi dobil poset iz Rima. Sveti naš oče je poslal sela naravnost njemu, samo da ta naš kraljevski zarotnik ni vedel, v kakšni nameri mu prihaja sel.“

„V kakšni nameri?“

„Stopite gori v sobo in pogledajte.“

„Vi me plašite!“

„Več vam ne smem povedati. Ta pravda je izvršena, gospod Vernuillet, in v vaši hiši. To je velika čast, katero vam izkazuje naš vrhovni poglavar, sveti oče papež.“

Nato stisne Chicot gostilničarju v roko še deset zlatih tolarjev po deset tolarjev, največji takratni francoski novc, odide v hlev in da izvesti konje.

Gostilničar je kakor ptica odhitel po stopnicah v gornje nadstropje, v sobo Davidovo, in ga je našel ležečega na postelji, mrtvega, s prebodenim grlom, a na tleh pod preprogo mrljo krvi.

„Tako umirajo vsi neprijatelji svete vere!“ pravi gostilničar Gorenflotu in se niti ne prekrizja.

„Amen!“ odgovori menihi.

— Ti dogodki so se dovršili po priliki istočasno, ko je Bussy baronu de Méridor vrnil njegovo hčerko.

XL

KAKO JE VOJVODA D'ANJOU IZVEDEL, KJE JE DIANA.

Zadnji dnevi aprila so se približevali. Velika stolna cerkev v Chartresu je bila nekega dne vsa v belo ovešena in z mladim ženjenjem okrašena. Kralj je bosonog stal v sredi cerkve in se oziral od časa do časa okrog sebe da vidi, ali so prišli vsi njegovi verni privrženci in prijatelji in ali so dovolj požrtvovalni. Z nejevoljo je videl, da so si nekateri, ki so se ranili med boso hojo po tlaku, sedaj že obuli zopet nogavice in čevlje, ker jim ni bilo do tega, da si bosi na cerkvenih tleh pridobe soliden nahod. Tudi je zapazil, da marsikoga ni pri njem, — mnogi so brez dvoma odšli v gostilno, da si tam dušo privežejo na bolj trpežen način, in le malo je takih, ki so dovolj petolizni ali pa dovolj nizki, da si ne upajo oditi domov, marveč stoje bosi na vlažnih cerkvenih tleh in čakajo, kdaj bo kralja minil njegov najnovejši napad pobožnosti.

Opravil se je nato verski obred, s katerim je kralj hotel izprositi svojemu zakonu blagoslov in Franciji naslednika prestola. Košulje naše drage Gospe, koje rodovitnost je bila dokazana po tradicijah charterske cerkve, in katere rodovitnost se je menda držala teh srajc, — te srajce so bile torej vzete venkaj iz skrinje in ljudstvo je v velikem številu prihitelo, da jih vidi in se jim nkloni.

V obči tišini zasliši Henrik III. neki šum, kakor da se nekdo na tihem smeje, in nezaupljivo šine kralj z očesom okrog sebe, da vidi, če krivec ni morda Chicot. Toda Chicot ni, saj je znano, in kralj se spomni, da je ta možakar svoječasno ušel po cesti v Fontainebleu, brez slovesa, nevaležnež. Pač pa je to neki konjenik, ki je na spenjenem konju dospel pravkar do cerkve in se je preril skozi konjenike v svojih z blatom poškrabljenih škornjih, pri čemer je prav nemilo obrnil marsikatero hlinjenega dvorskega spokornika, ki je z vrečo na glavi stal sredi cerkve in se delal bolj vnetega, kakor kralj sam.

Kralj nezadovoljno pogleda tega konjenika, nezadovoljen, da prihaja ta človek tako kasno, da moti svečanost, in nezadovoljen, da ni na njem nič samostanskega in spokorniskega, pa tudi nič obzirnega. Dočlec se je držal, kakor da ne vidi te nejevolje, in poklekne v bližino vojvode Anžovinskega, ki je klečal ob molitniku, toda bolj zatopljen v svoje misli, kakor v molitve, in se ni prav nič brigal za to, kar se dogaja okrog njega. Pa se vendar obrne k doščcu, se nasmelne ob pogledu nanj in polglasno presenečeno vzkligne: „Bussy!“



Zasebni učni zavod Ant. Rud. Legat v Mariboru

Lastna specialna delavnica za popravila pisarniških strojev.

Novi tečaji za strojeopisje, slovensko in nemško stenografijo, knjigovodstvo in arbohrvaščino (tudi posamični pouk)

192a

začetek dne 3. februarja 1925.

Vpisovanja in prosveti v Specialni trgovini s pisalnimi stroji in pisarniški potrebščinami Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7, telefon 100. Nohene podružnice!

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica:
Din 50.000.000.—

Rezervni sklad okoli:
Din 10.000.000.—

Centrala:
Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:
Brežice, Celje, Crenova, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Solit, T. st., agencijske Logatec

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana

Tel. št.: 261, 413,
502, 503 in 504

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Gospodarska pisarna

družba z o. z. v Ljubljani

je oblastveno koncesijonirana in od deželnega kot trgovskega sodišča v trgovski register vpisana tvrdka.

Registrirana je v naslednjih jezikih:

v slovenskem in srbohrvatskem jeziku: v francoskem jeziku:

Gospodarska pisarna, Bureau commercial,
družba z o. z. v Ljubljani št. 1.

v nemškem jeziku:

v angleškem jeziku:

Wirtschaftsbureau, Economic office,
Gesellschaft m. b. H. Lt. d.

v italijanskem jeziku:

v češkem jeziku:

Ufficio economico, Hospodarska kancelar,
società a. s. g. i. spol. s r. o.

v esperantskem jeziku:

Ekonomia kancelario,
societo k. l. g.

Namen Gospodarske pisarne, družbe z o. z. v Ljubljani, je, da:

- 1.) posreduje posojila, poravnave, konvertiranje dolgov in financiranje podjetij;
- 2.) vpeljuje in revidira knjigovodstva, revidira in sestavlja bilance po lastnih strokovnjakih;
- 3.) prevzema cenitve in oddaja dotična mnenja po lastnih strokovnjakih;
- 4.) shranjuje dokumente, kavcije, vrednostne papirje in dragocenosti;
- 5.) posreduje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin v tuzemstvu in v inozemstvu ter ureja dotične oblastvene formalnosti;
- 6.) opravlja inkaso faktur, izvršuje opomine in vnovčuje terjatve s cediranjem;
- 7.) daje trgovske informacije;
- 8.) opravlja trgovsko agenturo in komisijsko trgovino;
- 9.) nakupuje in prodaja avtorske pravice in patente;
- 10.) kupuje in prodaja potrebščine za kmetijstvo, obrt in industrijo na debelo in na drobno — tudi eksport in import.
- 11.) revidira tovarne liste;
- 12.) posreduje in izvršuje vsakovrstne reklame;
- 13.) izdaja gospodarske in reklamne publikacije;
- 14.) prepisuje in razmnožuje spise, cirkulacije;
- 15.) prevaja spise v razne jezike in
- 16.) daje gospodarske nasvete.

Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, ima več izbornih sotrudnikov — strokovnjakov ter korespondira v vseh zgoraj navedenih jezikih.

Obračajte se v vseh zgoraj od 1 do 16 označenih gospodarskih zadevah na Gospodarsko pisarno, družbo z o. z. Za pismen odgovor je priložiti 5 Din, lahko tudi v znakmah.

Poslovalnica Gospodarske pisarne, družbe z o. z., je v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1/II. Poslovne ure za stranke so vsak delavnik od 9. do 13. ure in popoldne od 15. do 18. ure. Telefon 213.

Oblastveno koncesijonirana in v trgovskem registru vpisana

Gospodarska pisarna

družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.

posreduje vsakovrstna posojila in financiranja podjetij.

Kdor hoče varno in dobičkanosno naložiti denar, naj javi: kolik znesek in kdaj, proti kolikim obrestim in eventualni soudeležbi ter za koliko časa želi naložiti.

Kdor potrebuje posojila ali podjetja, ki potrebujejo financiranja, naj javi: koliko posojila in čemu ga potrebujejo, za koliko časa in ali žele posojilo ali soudeležbo; dalje naj javijo natančen opis podjetja (ekspozé) in premoženjskih razmer ter kakšno varnost nudijo za posojilo. V poštev pridejo samo prosilci, ki morejo dati popolno varnost za posojilo, oziroma soudeležbo.

Diskrecija zajamčena.

Inozemski kapital

za industrije, veleposredstva in občine po zmerni obrestni meri na večletno amortizacijo posreduje Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ul. 1/II. Dajejo se le zneski od 2.000.000 Din više.

Odda se za eno ali več let

600.000 Din

skupno ali v delnih zneskih proti prvovrstni intabulaciji ali bančni garanciji. Ponudbe sprejema Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ul. 1/II.

Kupimo skupno ali v delnih partijah

350.000 bukovih pragov

180/18/12 cm za ozkotirno železnico. Dobavni rok od septembra l. 1925. do konca l. 1926. Plačljivo v Ljubljani proti duplikatu voznega lista. Ponudbe z navedbo cene franko Postojna na Gospodarsko pisarno, družbo z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.

Oblastveno koncesijonirana in v trgovskem registru vpisana

Gospodarska pisarna

družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.

posreduje nakup in prodajo ter zamenjavo hiš, veleposedev, posestev, industrijskih in drugih podjetij.

V vseh gospodarskih zadevah se zaupljivo obračajte na

Gospodarsko pisarno

družbo z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1 II.

Pismenim vprašanjem je priložiti za odgovor 5 Din, lahko tudi v znakmah. Poslovne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 13. ure in popoldne od 15. do 18. ure. Telefon 213.